

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Консолидиран законодателен документ

15.1.2014

EP-PE_TC1-COD(2011)0437

*****I**

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

приета на първо четене на 15 януари 2014 г. с оглед приемането на
Директива 2014/.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета за
възлагане на договори за концесия
(EP-PE_TC1-COD(2011)0437)

PE 519.988

BG

Единство в многообразието

BG

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

приета на първо четене на 15 януари 2014 г.

**с оглед приемането на Директива 2014/.../ЕС на Европейския парламент и на
Съвета за възлагане на договори за концесия**

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално
член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,
в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 84.

² ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 49.

³ Позиция на Европейския парламент от 15 януари 2014 г.

като имат предвид, че:

- (1) Липсата на ясни правила на равнището на Съюза, които да уреждат възлагането на договори за концесия, поражда правна несигурност и пречки пред свободното предоставяне на услуги и води до нарушаване на функционирането на вътрешния пазар. В резултат на това икономическите оператори, по-специално малките и средните предприятия (МСП), са лишени от правата си на вътрешния пазар и пропускат значими стопански възможности, а публичните органи не винаги успяват да използват най-добре публичните средства, така че гражданите на Съюза да ползват качествени услуги на най-добри цени. Една адекватна, **балансирана и гъвкава** правна рамка за възлагането на концесии би осигурила реален и недискриминационен достъп до пазара за всички икономически оператори от Съюза и правна сигурност, благоприятстваща публичните инвестиции в инфраструктура и стратегически услуги в полза на гражданите. ***Подобна правна рамка би довела и до по-голяма правна сигурност за икономическите оператори и би могла да бъде основа и средство за допълнително отваряне на международните пазари за обществени поръчки и за насърчаване на световната търговия. Особено значение следва да се обърне на въпроса за подобряването на възможностите за достъп на МСП до пазарите на концесии в Съюза.***
- (2) ***Предвидените в правната рамка правила, приложими за възлагането на концесии, следва да бъдат ясни и прости. Те следва надлежно да отразяват особеностите на концесиите в сравнение с договорите за обществени поръчки и да не водят до прекомерна бюрокрация.***

- (3) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията Европа 2020, предвидена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020: стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (наричана по-долу "стратегията „Европа 2020“) като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това — за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. ***Във връзка с това договорите за концесии представляват важни инструменти за дългосрочното структурно развитие на инфраструктурата и стратегическите услуги, като допринасят за нарастване на конкуренцията на вътрешния пазар, дават възможност за използване на опита на частния сектор и съдействат за постигане на ефикасност и иновации.***
- (4) Понастоящем възлагането на концесии за ***обществено*** строителство се урежда от основните правила на Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, а за възлагането на концесии за услуги, при които е налице трансграничен интерес, се прилагат принципите на Договора ***за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)***, и по-специално на принципите за свободно движение на стоки, свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги, както и на произтичащите от тях принципи като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Поради различното тълкуване на принципите, предвидени в Договора, от националните законодателни органи и големите несъответствия между законодателствата на различните държави членки съществува риск от правна несигурност. Този риск се потвърждава от обширната съдебна практика на Съда на Европейския съюз **■**, която ***обаче*** само частично е уредила някои аспекти на възлагането на договори за концесия.

¹

Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

За да се преодолеят трайните нарушения на вътрешния пазар, на равнището на Съюза е необходимо еднакво **прилагане** на принципите на ДФЕС във всички държави членки и отстраняване на несъответствията в **разбирането на тези принципи**. Това ще повиши също така **ефикасността на публичните разходи**, ще улесни **равния достъп и справедливото участие на МСП във възлагането на договори за концесия както на местно равнище, така и на равнището на Съюза, и ще подпомогне постигането на целите на устойчива обществена политика**.

- (5) Настоящата директива **признава и потвърждава правото на държавите членки и публичните органи да вземат решения относно начина на управление, който те считат за най-подходящ за предоставяне на строителство и услуги**. По-специално, **настоящата директива** не следва по никакъв начин да засяга свободата на държавите членки **и на публичните органи да предоставят пряко строителство или услуги на населението или да възлагат такова предоставяне** на трети лица. За постигане на целите на обществената си политика държавите членки и публичните органи следва да останат свободни да определят **и конкретизират** характеристиките на **услугите**, които ще се предоставят, включително всякакви условия относно тяхното качество или цена, **в съответствие с правото на Съюза**.

- (6) *Следва да се припомни, че държавите членки имат свобода да вземат решения, при спазване на принципите на ДФЕС за равнопоставеност, недискриминация, прозрачност и свободно движение на хора, относно начина на организиране на предоставянето на услуги — като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Следва също така да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техният обхват, както и характеристиките на предоставяната услуга, включително всякакви условия относно качеството на услугата, с цел постигане на целите на своята обществена политика. Освен това настоящата директива не следва да засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат изпълнението и финансират услуги от общ икономически интерес в съответствие с член 14 ДФЕС и Протокол № 26, приложен към ДФЕС и към Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги от общ икономически интерес или системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.*
- (7) *Целесъобразно е също така да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Тя не следва също така да води до либерализация на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито до приватизация на публични субекти, които предоставят услуги.*

- (8) За концесии **със или** над определена стойност е уместно да се предвиди минимална координация на националните процедури по възлагане на такива договори въз основа на принципите на ДФЕС, за да се гарантира отварянето на концесиите за конкуренция и достатъчна правна сигурност. Тези разпоредби за координация не следва да надхвърлят необходимото за постигане на посочените по-горе цели **и за осигуряване на определена степен на гъвкавост**. Държавите членки следва да могат да допълват и доразвиват тези разпоредби, ако сметнат това за необходимо, по-специално за да се осигури по-добро съответствие с посочените по-горе принципи.
- (9) *Следва да се поясни, че групите от икономически оператори, включително когато тези оператори са се обединили във временно сдружение, могат да участват в процедурите за възлагане на концесия, без да е необходимо да приемат определена правна форма. Доколкото това е необходимо, например когато се изисква солидарна отговорност, може да е необходима определена форма, когато концесията се възлага на такива групи. Следва също така да се поясни, че възлагащите органи или възложителите следва да могат да указват изрично начина, по който групите от икономически оператори да изпълняват изискванията, свързани с икономическото и финансовото състояние, или критериите във връзка с техническите и професионалните способности, които трябва да притежават икономическите оператори, участващи самостоятелно. Изпълнението на договори за концесия от групи от икономически оператори може да налага определянето на условия, които не са поставени по отношение на индивидуалните участници. Тези условия, които следва да се основават на обективни причини и да са пропорционални, могат да включват например изискване за определяне на общо представителство или водещ партньор за целите на процедурата за възлагане на концесия или изискване за предоставяне на информация за структурата им.*

- (10) Определени разпоредби за координация следва да бъдат въведени и при възлагането на концесии за строителство и услуги **■ в ■** секторите на енергетиката, транспорта и пощенските услуги предвид факта, че националните органи могат да влияят върху поведението на субектите, действащи в тези сектори, и като се отчита затвореният характер на пазарите, на които те извършват дейност, поради наличието на специални или изключителни права, предоставяни от държавите членки във връзка с доставянето, осигуряването или експлоатацията на мрежите за предоставяне на въпросните услуги.
- (11) Концесиите са възмездни договори, **чрез които** един или повече възлагащи органи или възложители **възлагат изпълнението на строителство или предоставянето и управлението на услуги на един или повече икономически оператори. Предметът на тези договори е възлагане на строителство или услуги посредством концесия, като възнаграждението по договора се състои от правото да се експлоатират строежите или услугите или от това право в съчетание с плащане. Тези договори могат, но не е задължително, да включват прехвърляне на собствеността на възлагащите органи или възложителите, но възлагащите органи или възложителите винаги получават ползите от въпросните строителство или услуги.**
- (12) **За целите на настоящата директива следва да се поясни, че самото финансиране на дадена дейност, по-конкретно чрез предоставяне на безвъзмездни средства, което често е свързано със задължението за възстановяване на получените суми, когато те не се използват по предназначение, не попада в обхвата на настоящата директива.**

- (13) *В допълнение, договорености, при които всички оператори, отговарящи на определени условия, имат право да изпълняват дадена дейност без никакъв подбор, като системите за избор на потребителя и за ваучери за услуги, не следва да се разглеждат като концесии, включително когато се основават на правни споразумения между публичния орган и икономическите оператори. Тези системи обикновено се основават на решение на публичен орган, определящо прозрачни и недискриминационни условия за непрекъснат достъп на икономическите оператори до предоставянето на специфични услуги, като например социални услуги, което дава възможност на потребителите да избират между тези оператори.*
- (14) *Освен това, не следва да се разглеждат като концесии определени актове на държавите членки като разрешения или лицензи, с които държавата членка или неин публичен орган определя условията за упражняване на дадена стопанска дейност, включително условията за извършване на конкретна операция, които обикновено се предоставят по искане на икономическия оператор, а не по инициатива на възлагащия орган или възложителя, и при които икономическият оператор може да се оттегли от предоставянето на строителство или услуги. При тези актове на държавите членки могат да се прилагат специалните разпоредби на Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹. За разлика от посочените актове на държавите членки договорите за концесия предвиждат взаимно обвързващи задължения, при които за изпълнението на строителните работи или услуги се прилагат конкретни **изисквания**, определени от възлагащия орган или възложителя, които подлежат на изпълнение по съдебен ред.*

¹ *Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).*

- (15) *В допълнение, не следва да се разглеждат като концесии по смисъла на настоящата директива някои договори, които имат за предмет правото на даден икономически оператор да експлоатира определени обекти или ресурси, които са публична собственост, **съгласно частното или публичното право, като земя или всяка публична собственост, по-специално в сектора на морските или вътрешните пристанища или летищния сектор, при което държавата или възлагащият орган или възложителят определя единствено общите условия за ползването им, без да възлага конкретно строителство или услуги. Такъв обикновено е случаят при договори за наем на публична собственост или за аренда на земя, който обикновено съдържа условията, свързани с прехвърлянето на държането на наемателя, ползването, за което е предназначена собствеността, задълженията на наемодателя и на наемателя по отношение на поддръжката на собствеността, срока на наема/арендата и предаването на държането от страна на наемодателя, наемите и непредвидените разходи, които трябва да се заплатят от наемателя.***
- (16) *В допълнение, за концесии по смисъла на настоящата директива не следва да се считат и договори, с които се предоставя право на преминаване, включващо ползването на недвижима публична собственост за осигуряването или експлоатацията на фиксирани линии или мрежи, предназначени да предоставят услуги на населението, когато тези договори не налагат задължение за доставка, нито включват придобиване на услуги от възлагащия орган или възложителя за него самия или за крайните потребители.*

- (17) *В обхвата на настоящата директива не следва да попадат договори, които не включват плащания към изпълнителя и при които изпълнителят получава възнаграждението си въз основа на регулирани тарифи, изчислени да покриват всички разходи и инвестиции, направени от изпълнителя за предоставянето на услугата.*
- (18) Трудностите, свързани с тълкуването на понятията за договор за концесия и договор за обществена поръчка, *породиха* постоянна правна несигурност сред заинтересованите страни и доведоха до множество решения на Съда на Европейския съюз. Следователно определението за концесия следва да бъде изяснено, по-специално чрез използване на понятието за **■** оперативен риск. Основната характеристика на една концесия — правото на експлоатация на строежа или услугите — винаги предполага прехвърляне на *оперативен риск от* икономическо *естество* върху концесионера, в това число възможността той да не си възвърне направените инвестиции и разходи по експлоатацията на възложените строителни работи или услуги *при нормални условия на експлоатация, дори ако част от риска остава за възлагащия орган или възложителя*. Прилагането на специални правила, уреждащи възлагането на концесии, не би било обосновано, ако възлагащият орган или възложителят предпазва *икономическия оператор* от възможни загуби, като гарантира минимален доход, равен на или по-висок от *направените инвестиции и* разходите, които икономическият оператор трябва да поеме във връзка с изпълнението на договора. В същото време следва да се поясни, че някои договорености, които се *заплащат изключително* от възлагащ орган или от възложител, следва да бъдат разглеждани като концесии, когато *възвръщането* на *инвестициите* и разходите, понесени от оператора за *изграждане* на строежа или *предоставяне* на услугата, зависи от реалното търсене или от *предлагането* на услугата или актива.

- (19) В случай че специална за съответния сектор разпоредба *премахва риска, като предвижда* за концесионера гаранция да покрие инвестициите и разходите си, понесени при изпълнение на договора, такъв договор не следва да се разглежда като концесия по смисъла на настоящата директива. *Фактът, че рискът е ограничен от самото начало, не следва да изключва възможността договорът да се разглежда като концесия. Такъв може да бъде например случаят в сектори с регулирани тарифи или когато оперативният риск е ограничен от договорни условия, предвиждащи частична компенсация, включително компенсация при преждевременно прекратяване на концесията по причини, които се дължат на възлагащия орган или възложителя, или по причини на непреодолима сила.*
- (20) *Оперативният риск следва да произтича от фактори, които са извън контрола на страните. Рискове, като например свързаните с лошо управление, с неизпълнение на договорните задължения от страна на икономическия оператор или със случаи на непреодолима сила, нямат решаващо значение за целите на разглеждането на договора като концесия, тъй като тези рискове са присъщи на всеки договор, независимо дали е договор за обществена поръчка или за концесия. Оперативният риск следва да се разбира като риск от излагане на колебанията на пазара, който може да се състои от свързан с търсенето риск или от свързан с предлагането риск, или да съдържа и двата вида риск. Свързаният с търсенето риск следва да се разбира като риск, свързан с реалното търсене на строителството или услугите, които са предмет на договора. Свързаният с предлагането риск трябва да се разглежда като риск, свързан с предоставянето на строителството или услугите, които са предмет на договора, по-специално риск от това, че предоставените услуги няма да съответстват на търсенето. За целите на оценката на оперативния риск, по последователен и еднакъв начин следва да се взема предвид нетната актуална стойност на всички инвестиции, разходи и приходи на концесионера.*

- (21) *Понятието за „публичноправни организации“ е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз, който внесе редица пояснения с ключово значение за пълното разбиране на това понятие. Във връзка с това следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, могат да се считат за имащи промишлен или търговски характер. По сходен начин Съдът разглежда и условието, свързано с източника на финансиране на съответната организация, като наред с другото се пояснява, че финансиране „в по-голямата си част“ означава повече от половината и че такова финансиране може да включва плащания от ползватели, които се налагат, изчисляват и събират в съответствие с нормите на публичното право.*

- (22) **Целесъобразно е да се даде определение на „изключителни права“ и „специални права“, тъй като тези понятия са от решаващо значение за определяне на обхвата на настоящата директива и на понятието за възложители. Следва да се поясни, че разпоредбите на настоящата директива се прилагат за субектите, които не са нито възложители по смисъла на член 7, параграф 1, буква а), нито публични предприятия, само доколкото те упражняват някоя от обхванатите от нея дейности въз основа на тези права. При все това, те няма да се считат за възложители, ако тези права са предоставени с процедура, основана на обективни критерии, по-специално съгласно законодателството на Съюза, и за която е била осигурена достатъчна публичност. Това законодателство следва да включва Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета², Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³, Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴ и Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁵. Освен това следва да се поясни, че този списък със законодателни актове не е изчерпателен и че правата под каквато и да е форма, които са предоставени с други процедури, които са основани на обективни критерии и за които е била осигурена достатъчна публичност, не са от значение за целите на определяне на възложителите по настоящата директива.**

¹ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

² Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

³ Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14).

⁴ Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди (ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3).

⁵ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

- (23) *Настоящата директива следва да се прилага единствено за договори за концесия, чиято стойност надвишава или е равна на определен праг, който следва да отразява наличието на явен трансграничен интерес от концесиите за икономически оператори, установени в държави членки, различни от държавата членка на възлагащия орган или на възложителя. Следователно е необходимо да се определи методът за изчисляване на прогнозната стойност на дадена концесия, който следва да е еднакъв за концесиите за строителство и услуги, тъй като и двата договора често включват елементи както на строителство, така и на услуги. Това изчисляване следва да се основава на общия оборот на концесионера получен като се вземат предвид строителството и услугите, предмет на концесията, по оценка на възлагащия орган или възложителя, без ДДС, за срока на договора.*

I

- (24) За да се гарантира реално отваряне на пазара и справедлив баланс при прилагането на правилата за възлагане на концесии в секторите на **енергетиката, транспорта и пощенските услуги**, е необходимо обхванатите субекти да бъдат идентифицирани на основа, различна от правния им статус. Затова следва да се гарантира, че не е застрашена равнопоставеността на възложителите, извършващи дейност в публичния сектор, и на тези от частния сектор. В съответствие с член 345 *ДФЕС* е необходимо също така да се гарантира, че не се засягат правилата на държавите членки, уреждащи режима на собственост . *За тази цел следва да се прилагат специални и еднакви правила за концесиите за извършване на горепосочените дейности, възложени от субекти, които извършват някоя от тези дейности, независимо дали са държавни, местни или регионални органи, публичноправни организации, публични предприятия или други субекти, които се ползват от специални или изключителни права. Следва да се приеме, че субектите, които съгласно националното право отговарят за предоставянето на услуги, свързани с някоя от дейностите по приложение II, извършват такива дейности.*

- (25) *Следва да се поясни, че съответната дейност в областта на летищата включва също услуги за пътниците, които допринасят за нормалното функциониране на летищните съоръжения и са присъщи на едно добре действащо, съвременно летище, като продажби на дребно, обществено хранене и автомобилни паркинги.*
- (26) *Някои субекти извършват дейност в областта на производството, преноса или разпределението както на топлинна енергия, така и на енергия за охлаждане. Възможно е да съществува известна несигурност по отношение на правилата, приложими съответно за дейностите, свързани с отоплението и охлаждането. Затова следва да се поясни, че преносът и/или разпределението на топлинна енергия е дейност, обхваната в приложение II, и следователно за субектите, които извършват дейност в сектора на отоплителните системи, се прилагат правилата на настоящата директива, приложими за възложителите, когато се считат за такива. От друга страна, за субектите, които извършват дейност в областта на охладителните системи, се прилагат правилата на настоящата директива, приложими за възлагащите органи, когато се считат за такива. На последно място, следва да се поясни, че концесиите за изпълнение на договори, свързани едновременно с отоплителната енергия и енергията за охлаждане, следва да се разглеждат съгласно разпоредбите за договорите за изпълнение на няколко дейности, за да се определи от кои правила за обществените поръчки — ако има такива — ще се урежда възлагането им.*

- (27) *Преди да се предвиди изменение в обхвата на настоящата директива по отношение на сектора на охладителните системи, следва да се проучи ситуацията в този сектор, за да се събере достатъчно информация, по-специално във връзка със състоянието на конкуренцията, равнището на трансграничните поръчки и мненията на заинтересованите страни. Предвид факта, че прилагането на настоящата директива към сектора би могло да окаже съществено въздействие в посока на отварянето на пазара, това проучване следва да се извърши, когато се оценява въздействието на настоящата директива.*
- (28) *Следва да се поясни, че за целите на параграфи 1 и 2 от приложение II „снабдяване“ включва генериране/производство, търговия на едро и търговия на дребно. Производството на газ под формата на добив обаче попада в обхвата на параграф 6 от посоченото приложение.*

- (29) *При смесените договори приложимите правила следва да се определят в зависимост от основния предмет на договора, когато различните части, които го съставляват, са обективно неделими. Поради това следва да се уточни начинът, по който възлагащите органи и възложителите следва да определят дали различните части са неделими. Това уточнение следва да се основава на съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Решението следва да се взема за всеки отделен случай, като не следва да са достатъчни изразените или предполагаемите намерения на възлагащия орган или възложителя да разглежда различните части, съставляващи смесен договор, като неделими, а те следва да са подкрепени с обективни доказателства, които да могат да ги оправдаят и да обосноват необходимостта от сключване на един договор. Подобна обоснована необходимост от сключване на един договор би могла например да съществува при строителство на една сграда, част от която ще се използва пряко от съответния възлагащ орган, а друга част ще се дава на концесия, например за осигуряване на обществени паркинги. Следва да се поясни, че сключването само на един договор може да е необходимо по причини както от техническо, така и от икономическо естество.*

- (30) *При смесените договори, които могат да бъдат разделени, възлагащите органи и възложителите винаги могат да възлагат отделни договори за различните части на смесения договор, като в този случай разпоредбите, приложими за всяка отделна част, следва да се определят изцяло в зависимост от характеристиките на конкретния договор. От друга страна, когато възлагащите органи и възложителите решат да възложат договор, включващ както елементи на концесия, така и други елементи, независимо от тяхната стойност и независимо от правния режим, който би се прилагал към тези елементи при други обстоятелства, следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи. Следва да се предвидят специални разпоредби за смесените договори, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността, или някои части извън обхвата на ДФЕС.*
- (31) Възложителите може да възлагат концесии с цел да покриване на изисквания, присъщи на няколко дейности, за които може да се прилагат различни правни режими. Следва да се поясни, че правният режим, приложим към една концесия, предназначена да обхване няколко дейности, следва да се урежда от правилата, приложими към дейността, за която тя е основно предназначена. Определянето на дейността, за която концесията е основно предназначена, може да се основава на анализ на изискванията, които конкретната концесия трябва да изпълнява, който се извършва от възложителя с цел изчисляване на прогнозната стойност на концесията и изготвяне на документацията за възлагането ѝ. В определени случаи може да се окаже обективно невъзможно да се определи дейността, за която концесията е основно предназначена. Следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи.

- (32) *В определени случаи определен възлагащ орган или възложител, който е държавен, регионален или местен орган или публичноправна организация, или сдружение от такива органи и организации, може да бъде единственият източник на определена услуга, за чието предоставяне се ползва от изключително право съгласно национални закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби, които са в съответствие с ДФЕС. Следва да се поясни, че в тези случаи възлагащ орган или възложител съгласно посоченото в настоящето съображение или сдружение от тях може да възлага концесии на такива органи и организации, без да се прилага настоящата директива.*
- (33) Целесъобразно е **също** така от обхвата на настоящата директива да бъдат изключени определени концесии за услуги, възложени на **икономически оператори, когато концесиите са възложени** въз основа на изключително право, от което този оператор се ползва съгласно национални закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби и което е предоставено в съответствие с ДФЕС и **с актове** на Съюза **за определяне на общи правила за достъп до пазара, приложими** за дейностите по приложение II, тъй като подобно изключително право прави невъзможно прилагането на състезателна процедура за възлагане. Чрез дерогация и без да се засягат правните последици от общото изключване от обхвата на настоящата директива, по отношение на концесиите, **посочени в член 10, параграф 1**, втора алинея следва да се прилага задължението за публикуване на обявление за възложена концесия с цел да се осигури минимална прозрачност, освен когато условията за осигуряване на прозрачност са предвидени **в секторното законодателство. С цел повишаване на прозрачността, когато дадена държава членка предоставя изключително право на даден икономически оператор да упражнява някоя от дейностите, посочени в приложение II, тя следва да уведоми за това Комисията.**

- (34) *За целите на настоящата директива понятията за основни интереси в областта на сигурността, военно оборудване, чувствително оборудване, чувствително строителство и чувствителни услуги следва да се разбират по смисъла на Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹.*
- (35) *Настоящата директива не следва да засяга свободата на държавите членки в съответствие с правото на Съюза да избират методите на организация и контрол на хазартните игри и залаганията, включително посредством разрешения. Целесъобразно е от обхвата на настоящата директива да бъдат изключени концесиите, свързани с организирането на лотарии, които се възлагат от държава членка на даден икономически оператор въз основа на изключително право, предоставено с процедура, при която няма публичност, съгласно приложимите национални закони, подзаконови или административни разпоредби в съответствие с ДФЕС. Това изключение е обосновано предвид предоставянето на изключително право на даден икономически оператор, което прави невъзможно прилагането на състезателна процедура, както и предвид необходимостта държавите членки да запазят възможността да регулират хазартния сектор на национално равнище с оглед на задълженията си за опазване на общественения ред.*

¹

Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

- (36) *Настоящата директива не следва да се прилага за определени услуги при спешни случаи, когато те се осигуряват от организации или сдружения с нестопанска цел, тъй като ще е трудно да се запази особеното естество на тези организации, в случай че доставчиците на услуги трябва да бъдат избирани в съответствие с процедурите, предвидени в настоящата директива. Изключението обаче не следва да надхвърля строго необходимото.Ето защо следва изрично да се предвиди, че услугите за превоз на пациенти с линейка не са изключени. Освен това във връзка с това е необходимо да се поясни, че група 601 по CPV „Услуги на сухопътния транспорт“, не обхваща услугите на превоз с линейка, които са обхванати от клас 8514 по CPV. Ето защо следва да се поясни, че за услугите,които са обхванати от код 85143000-3 по CPV, които се състоят само от услуги за превоз на пациенти с линейка, следва да се прилага специалният режим за социални и други специфични услуги (наричан по-долу „облекченият режим“). Поради това за смесените договори за концесия за предоставяне на услуги за превоз с линейка по принцип също ще се прилага облекченият режим, ако стойността на услугите за превоз на пациенти с линейка надвишава стойността на другите услуги за превоз с линейка.*

- (37) *Целесъобразно е да се припомни, че настоящата директива се прилага само за възлагащите органи и възложителите от държавите членки. Ето защо нейните разпоредби не се прилагат за политическите партии, които не са нито възлагащи органи, нито възложители. Въпреки това политическите партии в някои държави членки може да попаднат в обхвата на понятието за публичноправни организации. Независимо от това определени услуги (като производство на пропагандни кино- и видеофилми) са така неразривно свързани с политическите виждания на доставчика на услуги, когато се предоставят в рамките на изборнаирателна кампания, че доставчиците на услуги обикновено се избират по начин, който не може да се урежда от правилата за концесиите. На последно място, следва да се припомни, че по отношение на статута и финансирането на европейските политически партии и европейските политически фондации се прилагат правила, различни от предвидените в настоящата директива.*
- (38) *Много възложители са организирани като икономическа група, която може да включва редица отделни предприятия; често всяко от тези предприятия има специализирана роля в общата рамка на икономическата група. Следователно е целесъобразно да се изключат някои концесии за услуги и строителство, които се възлагат на свързано предприятие, чийто основен предмет на дейност е по-скоро предоставянето на такива услуги или строителство на групата, от която то е част, а не предлагането им на пазара. Също така е целесъобразно да се изключат някои концесии за услуги и строителство, които се възлагат от възложител на съвместно предприятие, създадено от няколко възложители с цел извършване на дейности в обхвата на настоящата директива и от което този възложител е част. Целесъобразно е обаче също така да се гарантира, че това изключване не води до нарушаване на конкуренцията в полза на предприятията или съвместните предприятия, които са свързани с възложителите; целесъобразно е да се предвиди подходящ набор от правила, по-специално относно максималните граници, до които предприятията могат да реализират част от оборота си от пазара и над които те биха изгубили възможността да получават концесии без обявяване на състезателна процедура, относно състава на съвместните предприятия и относно стабилността на връзките между тези съвместни предприятия и възложителите, от които се състоят.*

- (39) *Предприятията следва да се считат за свързани, когато съществува пряко или непряко доминиращо влияние между възложителя и съответното предприятие или когато и възложителят и предприятието са обект на доминиращото влияние на друго предприятие; в този контекст частното участие само по себе си не следва да е от значение. Проверката за това дали едно предприятие е свързано с даден възложител следва да се извършва по най-лесния възможен начин. Във връзка с това и като се има предвид, че евентуалното съществуване на такова пряко или непряко доминиращо влияние вече би трябвало да е било проверено с цел да се определи дали годишните отчети на съответните предприятия и възложители следва да бъдат консолидирани, предприятията следва да се считат за свързани, когато годишните им отчети са консолидирани. В определен брой случаи обаче правилата на Съюза за консолидираните отчети не са приложими, например поради размера на съответните предприятия или поради факта, че не са спазени някои условия, свързани с правната им форма. В такива случаи, когато не се прилага Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹, ще бъде необходимо проучването за въпроса дали съществува пряко или непряко доминиращо влияние да се извършва като се вземат предвид собствеността, финансовото участие или правилата по отношение на тези предприятия.*

¹

Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

- (40) *За концесиите в сектора на водоснабдяването често пъти се прилагат специални и сложни договорености, които изискват особено внимание предвид значението на водата като обществено благо, представляващо основна ценност за всички граждани на Съюза. Особените характеристики на тези договорености оправдават изключения в областта на водоснабдяването от обхвата на настоящата директива. Изключението обхваща концесии за строителство и услуги за предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи, предназначени да предоставят услуги на обществеността във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода или да снабдяват такива мрежи с питейна вода. Концесиите за отвеждане или пречистване на отпадъчни води и в областта на хидротехническите проекти, напояването или отводняването (при условие че количеството вода, което ще се ползва за снабдяване с питейна вода, представлява повече от 20 % от общия обем вода, която е предоставена чрез такива проекти или инсталации за напояване или отводняване) също следва да се изключват, доколкото са свързани с дейност, за която се прилага изключение.*
- (41) Настоящата директива не следва да се прилага за концесии, възложени от възложители и предназначени да позволят изпълнение на дейност, посочена в приложение II, ако в държавата членка, в която се извършва тази дейност, тя е пряко изложена на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен, като това е уредено съгласно процедурата, предвидена за тази цел в Директива ... на Европейския парламент и на Съвета¹. *Следователно е целесъобразно процедурата да продължи да се прилага за всички сектори или части от сектори, попадащи в обхвата на настоящата директива, което ще даде възможност за отчитане на последиците от текущото или бъдещото отваряне за конкуренция. Тази процедура следва да осигури правна сигурност за съответните субекти, както и подходящ процес за вземане на решения, осигуряващ в кратки срокове еднакво прилагане на правото на Съюза в тази област. От съображения за правна сигурност следва да се поясни, че продължават да се прилагат всички решения, приети въз основа на член 30 от Директива 2004/17/ЕО преди влизането в сила на настоящата директива.*

¹ Директива ... на Европейския парламент и на Съвета от... относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L ...).

* ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13 и да попълните бележката под линия с номер, дата и данни за публикацията в ОВ.

- (42) *Тъй като адресати на настоящата директива са държавите членки, тя не се прилага за възлагането на концесии от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до **каква** степен настоящата директива **следва да се прилага** за възлагането на концесии, уредено от специални международни правила.*
- (43) *Възлагането на концесии за определени радио и аудиовизуални медийни услуги от доставчици на медийни услуги следва да позволява отчитане на аспекти с културна или социална значимост, които правят неподходящо прилагането на правилата за възлагане на концесии. Поради тези причини следва да се предвиди изключение за концесиите за услуги, възлагани от самите доставчици на медийни услуги, за закупуване, разработване, продуциране или съвместно продуциране на стандартни предавания и други подготвителни услуги, като например свързаните със сценарии или художествени дейности, необходими за продуцирането на предаването. Следва също така да се поясни, че това изключение следва да се прилага и за медийните услуги за радио- и телевизионно разпространение и за услугите по заявка (нелинейни услуги). Това изключение обаче не следва да се прилага за доставките на техническо оборудване, необходимо за продуциране, съвместно продуциране и радио и телевизионно разпространение на такива предавания.*

- (44) *Настоящата директива не засяга компетентността на държавите членки да осигуряват финансиране на обществената услуга за радио- и телевизионно разпространение, доколкото финансирането се предоставя на организации за радио- и телевизионно разпространение за изпълнение на задачата на обществената услуга така, както е възложена, определена и организирана от всяка държава членка в съответствие с Протокол № 29 за системата на публичното радиоразпръскване в държавите членки, приложен към ДЕС и към ДФЕС.*
- (45) Съществува значителна правна несигурност до каква степен *договорите, сключени между субекти в публичния сектор*, следва да бъдат обхванати от правилата относно концесиите. Съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област се тълкува по различен начин от държавите членки и дори от възлагащите органи и възложителите. Следователно е необходимо да се поясни в *кои* случаи правилата, *определени в настоящата директива*, не се прилагат за *договорите*, сключени *в рамките на публичния сектор*. Това пояснение следва да се основава на принципите, установени в съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Сам по себе си фактът, че и двете страни по споразумение са *публични органи*, не изключва прилагането на правилата, *определени в настоящата директива*. Прилагането на тези правила обаче не следва да засяга свободата на публичните органи *да изпълняват възложените им задачи за осигуряване на обществени услуги, като използват собствените си ресурси, което включва възможността за сътрудничество с други публични органи. Следва да се гарантира*, че изключеното от прилагането на правилата сътрудничество между публични органи *не води до* нарушаване на конкуренцията по отношение на частни икономически оператори, дотолкова *доколкото поставя частен доставчик на услуги в по-изгодна позиция в сравнение с неговите конкуренти.*

- (46) *Предвидените в настоящата директива процедури не следва да се прилагат за концесиите, възложени на контролирани юридически лица, ако възлагащият орган или възложителят съгласно член 7, параграф 1, буква а) упражнява контрол върху съответното юридическо лице, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, при условие че контролираното юридическо лице извършва повече от 80 % от дейността си при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или възложител или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган или възложител, независимо от бенефициера на изпълнението на договора. Изключението следва да не обхваща случаите на пряко участие на частен икономически оператор в капитала на контролираното юридическо лице, тъй като при подобни обстоятелства възлагането на концесия без състезателна процедура би осигурило на частния икономически оператор с капиталово участие в контролираното юридическо лице неоправдано предимство спрямо неговите конкуренти. Въпреки това, предвид особените характеристики на публичните органи със задължително членство, като организациите, които отговарят за управлението или изпълнението на определени обществени услуги, това не следва да се прилага в случаите, когато съгласно разпоредба на националното законодателство в съответствие с Договорите участието на конкретни частни икономически оператори в капитала на контролираното юридическо лице е задължително, при условие че това участие не включва контролни или блокиращи правомощия и не дава решаващо влияние върху решенията на контролираното юридическо лице.*

В допълнение следва да се поясни, че решаващ елемент е единствено прякото частно участие в контролираното юридическо лице. Ето защо участието на частен капитал в контролиращия възлагащ орган или възложител или в контролиращите възлагащи органи или възложители не е пречка за възлагането на обществени поръчки на контролираното юридическо лице, без да се прилагат предвидените в настоящата директива процедури, тъй като подобно участие не оказва отрицателно въздействие върху конкуренцията между частните икономически оператори. Следва също така да се поясни, че възлагащи органи или възложители като публичноправните организации, в които може да има участие на частен капитал, следва да могат да се ползват от изключението във връзка с за междуведомственото сътрудничество. Следователно, когато са спазени всички други условия, свързани с междуведомственото сътрудничество, изключението за междуведомственото сътрудничество следва да се прилага и за тези възлагащи органи или възложители, когато договърът е сключен изключително между възлагащи органи или възложители.

(47) *Възлагащите органи или възложителите по член 7, параграф 1, буква а) следва да могат да решат да предоставят съвместно поверените им обществени услуги посредством сътрудничество, без да са задължени да използват конкретна правна форма. Това сътрудничество може да обхваща всички видове дейност, свързани с изпълнението на услуги и задължения,, възложени на участващите органи или поети от тях, като задължителни или доброволни задачи на местните или регионалните органи или услуги, възложени на конкретни органи съобразно публичното право. Услугите, предоставяни от различните участващи органи или субекти, не трябва непременно да са еднакви; те могат и да се допълват. Настоящата директива не следва да се прилага по отношение на договорите за съвместно предоставяне на обществени услуги, при условие че те са сключени изключително между възлагащи органи или възложители, че осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес, и че нито един частен доставчик на услуги не е поставен в по-изгодна позиция в сравнение с конкурентите си.*

За да отговаря на тези условия, сътрудничеството следва да се основава на концепция за сътрудничество. Това сътрудничество не налага всички участващи органи да поемат изпълнението на основните договорни задължения, ако съществуват ангажименти за оказване на принос към съвместното изпълнение на въпросната обществена услуга. Освен това осъществяването на сътрудничеството, включително всякакви финансови трансфери между участващите възлагащи органи, следва да се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес.

- (48) *В определени случаи дадено правно образување действа, съгласно приложимите разпоредби на националното право, като инструмент или техническа служба на определени възлагащи органи или възложители и е задължено да изпълнява нарежданията на тези възлагащи органи или възложители, без да може да влияе върху възнаграждението за изпълняваните от него задачи. Предвид техния извъндоговорен характер тези чисто административни отношения не следва да попадат в обхвата на процедурите за възлагане на концесия.*
- (49) *Следва да се поясни, че понятието „икономически оператори“ следва да се тълкува широко, така че в него да бъдат включени всички лица и/или субекти, които предлагат изпълнението на строителство, доставката на продукти или предоставянето на услуги на пазара, независимо под каква правна форма са избрали да извършват своята дейност. Съответно предприятията, клоновете, дъщерните дружества, съдружията, кооперативните дружества, капиталовите дружества, университетите — публични или частни — и други форми на субекти следва да попадат в обхвата на понятието „икономически оператор“, независимо от това дали са „юридически лица“ във всеки един случай.*
- (50) За да бъде осигурено подходящо обявяване на концесиите за строителство и услуги на стойност, **равна или** по-голяма от определен **праг**, които се възлагат от възложители и **възлагащи органи**, възлагането на такива **концесии** следва да бъде предшествано от задължително публикуване на обявление за концесията в *Официален вестник на Европейския съюз.* ■

- (51) Предвид неблагоприятните последици за конкуренцията, възлагането на концесии без предварително обявление следва да се допуска само при особено изключителни обстоятелства. Това изключение следва да се ограничава до случаите, в които поначало е ясно, че публикуването на обявление няма да доведе до по-голяма конкуренция, по-специално ако обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни концесията.

Невъзможността концесията да бъде възложена *на който и да е друг* икономически оператор *не следва да е* създадена от самия възлагащ орган или възложител предвид бъдещата процедура за възлагане. *Освен това* следва да се извърши задълбочена оценка на наличието на *подходящи заместници*.

- (52) *С цел предотвратяване на затваряне на пазара и ограничаване на конкуренцията срокът на концесията следва да бъде ограничен. В допълнение, концесии с прекалено дълъг срок биха могли да доведат до затваряне на пазара и по този начин да възпрепятстват свободното движение на услуги и свободата на установяване. Дългият срок обаче може да се счита за основателен, ако е крайно необходим, за да позволи на концесионера да си възвърне инвестициите, планирани за изпълнението на концесията, и да получи доход от вложения капитал. Следователно за концесии със срок над пет години срокът на концесията следва да бъде ограничен до времето, през което може разумно да се очаква концесионерът да си възвърне инвестициите, направени за експлоатация на строителството и услугите, и да получи доход от вложения капитал при нормални условия на експлоатация, като се отчитат конкретните договорни цели, които концесионерът е поел ангажимент да постигне, за да изпълни изискванията по отношение, например, на качеството или цената за ползвателите. Оценката следва да бъде валидна към момента на възлагане на концесията. Тя следва да може да включва първоначални и допълнителни инвестиции, които се считат за необходими за експлоатацията на концесията, по-специално разходи за инфраструктура, авторски права, патенти, оборудване, логистика, наемане и обучение на персонал и първоначални разходи. Максималният срок на концесията следва да бъде посочен в документацията за концесията, освен ако срокът се използва като критерий за възлагане на договора. Възлагащите органи и възложителите следва винаги да могат да възложат концесия за срок, по-кратък от времето, необходимо за възвръщане на инвестициите, при условие че свързаната с това компенсация не премахва оперативния риск.*

- (53) ■ Целесъобразно е от пълното прилагане на настоящата директива да бъдат изключени само тези услуги, които имат ограничено трансгранично измерение, ■ а именно някои социални, здравни **или** образователни услуги. Тези услуги се предоставят в особен контекст, който силно се различава в отделните държави членки поради различните културни традиции. Поради това следва да се въведе специален режим за концесиите за тези услуги, който да отчита факта, че регулирането им започва едва сега. Задължението за публикуване на обявление за предварителна информация и обявление за възлагане на концесия във връзка с всяка концесия, чиято стойност е равна или по-голяма от определения в настоящата директива **праг**, е подходящ начин за предоставяне на потенциалните оференти на информация за стопанските възможности, както и за предоставяне на всички заинтересовани страни на информацията относно броя и вида на възложените договори. Освен това при възлагането на договори за концесия за подобен вид услуги държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, които имат за цел да осигурят спазване на принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори, като същевременно позволяват на възлагащите органи и възложителите да отчитат особеностите на въпросните услуги. Държавите членки следва да гарантират, че възлагащите органи и възложителите разполагат с възможност да вземат предвид необходимостта от осигуряване на иновации **и в съответствие с член 14 ДФЕС и Протокол № 26 — високо ниво по отношение на качество, безопасност и достъпност, равнопоставеност и насърчаване на универсалния достъп и на правата на ползвателите.**

- (54) Предвид значението на културния контекст и чувствителния характер на тези услуги държавите членки следва да разполагат с голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по начина, който считат за най-подходящ. Настоящата директива не е пречка държавите членки да прилагат специални критерии за качество за избора на доставчици на услуги, като например критериите, изложени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги на Комитета на Европейския съюз за социална закрила. Държавите членки и/или публичните органи запазват свободата да предоставят тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не води до сключване на договори за концесия — например чрез финансиране на такива услуги или чрез предоставяне на лицензи или разрешения на всички икономически оператори, които отговарят на условията, установени предварително от възлагащия орган или възложителя, без ограничения или квоти, при условие че тези системи осигуряват разгласяване на информацията в достатъчна степен и зачитат принципите на прозрачност и недискриминация.

- (55) *С цел подходящо отразяване на изискванията в екологичната, социалната и трудовата сфера в процедурите за възлагане на концесия е особено важно държавите членки и възлагащите органи или възложителите да вземат съответни мерки за осигуряване на изпълнението на задълженията в областта на екологичното, социалното и трудовото право, които се прилагат на мястото на извършване на строителството или на предоставяне на услугите, и които произтичат от закони, подзаконови актове или административни разпоредби както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, както и от колективни споразумения, при условие че тези правила и тяхното прилагане са в съответствие с правото на Съюза. Също така при изпълнението на концесията следва да се прилагат задълженията, произтичащи от международни споразумения, които са ратифицирани от всички държави членки и са изброени в настоящата директива. Това обаче не следва по никакъв начин да възпрепятства прилагането на условия за наемане на работа, които са по-благоприятни за работниците. Съответните мерки следва да се прилагат в съответствие с основните принципи на правото на Съюза, по-специално с оглед осигуряване на равнопоставеност. Тези мерки следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ и по начин, осигуряващ равнопоставеност и липса на пряка или косвена дискриминация спрямо икономически оператори и работници от други държави членки.*

¹ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

- (56) *Следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на изпълнение на основните им характерни елементи. Когато услугите се предоставят от разстояние, например от центрове за помощ по телефона, следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на тяхното изпълнение, независимо от местата и държавите членки, към които са насочени.*
- (57) *Съответните задължения биха могли да бъдат предвидени в клаузите на договора за концесия. Освен това следва да е възможно в договорите за концесии да бъдат включени клаузи, гарантиращи спазването на колективните споразумения в съответствие с правото на Съюза. Неизпълнението на съответните задължения може да се разглежда като тежко нарушение от страна на съответния икономически оператор, което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на концесия.*
- (58) *Контролът по отношение на спазването на разпоредбите на екологичното, социалното и трудовото право следва да се упражнява на съответните етапи от процедурата за възлагане на концесия, когато се прилагат общите принципи относно подбора на участници и възлагането на договори и когато се прилагат критериите за изключване.*

- (59) *Никоя разпоредба на настоящата директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защита на обществения ред, обществения морал, обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с ДФЕС.*
- (60) *С цел осигуряване на поверителност по време на процедурата възлагащите органи и възложителите, както и икономическите оператори, не следва да разгласяват информация, определена като поверителна. Неизпълнението на това задължение следва да води до прилагането на подходящи санкции, когато и доколкото такива са предвидени в гражданското или административното право на държавите членки.*
- (61) *С цел борба с измамите, предоставянето на привилегии и корупцията и за да се предотвратят конфликти на интереси, държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да осигурят прозрачност на процедурата за възлагане и равнопоставеност на всички кандидати и оференти. Посочените мерки следва по-специално да имат за цел премахване на конфликтите на интереси и други сериозни нередности.*
- (62) *За да се осигури възможност за всички заинтересовани оператори да подават заявления и оферти, възлагащите органи и възложителите следва да бъдат задължени да спазват минимален срок за приемане на такива заявления и оферти.*

- (63) Изборът на пропорционални, недискриминационни и справедливи критерии за подбор и тяхното прилагане по отношение на икономическите оператори е от ключово значение за ефективния достъп на операторите до икономическите възможности, свързани с концесиите. По-специално, възможността даден кандидат да разчита на капацитета на други субекти може да се окаже решаваща, за да се осигури участието на МСП. Следователно е целесъобразно да се предвиди, че критериите за подбор следва да са свързани изключително с **професионалните и** техническите **способности и** финансовото и икономическото **състояние** на операторите, **както и с предмета на договора**, те следва да са посочени в обявлението за концесията и не могат да забраняват на икономическия оператор, **освен при изключителни обстоятелства**, да разчита на капацитета на други субекти, независимо от правното естество на връзките му с тези субекти, ако същият докаже пред възлагащия орган или възложителя, че ще разполага с необходимите ресурси.
- (64) *Освен това, с цел по-успешното отразяване на социалните и екологичните съображения в процедурите за възлагане на концесия възлагащите органи или възложителите следва да могат да използват критерии за възлагане или условия за изпълнение на концесията, свързани със строителството или услугите, предмет на договора за концесия, във всяко едно отношение и на всеки етап от жизнения им цикъл, от добиването на суровините за продукта до етапа на обезвреждане на продукта, включително фактори, участващи в конкретния процес на производство, предоставяне или търговия с това строителство или услуги, или в специфичен процес на по-късен етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики. Критерии и условия, отнасящи се до такъв процес на производство или предоставяне, са например изискванията услугите, обект на концесията, да се предоставят при използване на енергийно ефективни машини. В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз това включва още критерии за възлагане или условия за изпълнение на концесията, свързани с използването на продукти на справедливата търговия при изпълнението на концесията, която ще бъде възложена. Като пример за критерии и условия, свързани с търговията и условията за нея, може да послужи изискването за заплащане на минимална цена и ценова премия на подизпълнителите. Условията за изпълнение на концесията, свързани с екологични съображения, могат да включват например свеждане до минимум на отпадъците или ефективно използване на ресурсите.*

- (65) *Критерии за възлагане или условия за изпълнение на концесията, отнасящи се до социалните аспекти на процеса на производство, следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз и не следва да се избират или прилагат по начин, който води до пряка или косвена дискриминация на икономически оператори от други държави членки или от трети държави, страни по Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП) или по споразумения за свободна търговия, по които Съюзът е страна. Следователно изискванията, отнасящи се до основните условия на труд, уредени с Директива 96/71/ЕО, като например минималните ставки на заплащане, следва да останат на нивото, определено в националното законодателство или в колективни споразумения, прилагани в съответствие с правото на Съюза в контекста на посочената директива. Условията за изпълнение на концесията могат да са насочени и към прилагането на мерки за насърчаване на равенството между жените и мъжете на работното място, увеличаване на участието на жените на пазара на труда и съвместяване на професионалния и личния живот, опазването на околната среда или хуманното отношение към животните, към спазването по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ) и към наемането по-голям от изисквания по националното законодателство брой хора в неравностойно положение.*
- (66) *Мерките, насочени към защитата на здравето на персонала, участващ в процеса на изпълнение на концесията, към насърчаването на социалната интеграция на хора в неравностойно положение или членове на уязвими групи сред ангажираните с изпълнението на концесията лица или към обучение за придобиване на уменията, необходими за изпълнението на въпросната концесия, също могат да бъдат предмет на критериите за възлагане или на условията за изпълнение на концесията, при условие че са свързани със строителството или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на концесията. Подобни критерии или условия могат например, наред с другото, да се отнасят до наемането на дългосрочно безработни или обучението на безработни или младежи в хода на изпълнението на концесията, която ще бъде възложена. В техническите спецификации възлагащите органи могат да предвидят социални изисквания, които пряко характеризират въпросния продукт или услуга, като достъпност за хора с увреждания или предназначение за всички потребители.*

- (67) *Техническите и функционалните изисквания, изготвени от възлагащите органи и възложителите, трябва да позволяват възлагането на концесиите да бъде отворено за конкуренция. Тези изисквания следва да определят характеристиките, на които трябва да отговарят строителството и/или услугите, обхванати от концесията, и могат да се отнасят до конкретния процес на производство или предоставяне на заявеното строителство или услуги, при условие че са свързани с предмета на концесията и са пропорционални на нейната стойност и цели. Конкретният процес на производство може да включва изисквания, свързани с достъпността за хора с увреждания или с равнищата на екологичните показатели. Посочените технически и функционални изисквания следва да бъдат включени в документацията за концесията и следва да са съобразени с принципите на равнопоставеност и прозрачност. Те следва да се изготвят така, че да се избягва изкуствено ограничаване на конкуренцията, по-специално посредством изисквания, които облагодетелстват конкретен икономически оператор чрез възпроизвеждане на основни характеристики на доставките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Във всеки случай възлагащите органи или възложителите следва да разгледат офертите, включващи строителство и/или услуги, включително доставки, които са свързани с такова строителство или услуги, които съответстват на изискваните характеристики по еквивалентен начин.*

- (68) Концесиите обикновено са дългосрочни, комплексни договорености, при които **концесионерът** поема отговорности и рискове, които обичайно **се носят** от възлагащите органи и възложителите и обикновено попадат в тяхната компетентност. Поради тази причина, **при спазване на разпоредбите на настоящата директива и на принципите на прозрачност и равнопоставеност**, възлагащите органи **и възложителите следва да разполагат със значителна гъвкавост при определянето и организирането на процедурата за избор на концесионер**. За да се осигури обаче равнопоставеност и прозрачност през целия **процес** на възлагане, е целесъобразно по отношение на този процес да бъдат предвидени **основни гаранции**, включващи **информация за естеството и обхвата на концесията, ограничение на броя на кандидатите**, разпространяване на информация **до кандидатите и оферентите** и наличие на **подходящи** записи. Също така, за да се предотврати несправедливо третиране на потенциалните кандидати, е необходимо да се предвиди, че не следва да се допуска отклоняване от първоначалните условия, съдържащи се в обявлението за концесията.
- (69) **Концесиите не следва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама във вреда на финансовите интереси на Съюза, терористични престъпления, изпиране на пари, финансиране на терористична дейност или трафик на хора. Държавите членки обаче следва да могат да предвиждат дерогация от това задължително изключване при извънредни обстоятелства, когато първостепенни съображения от общ интерес правят възлагането на договора крайно необходимо. Неплащането на данъци или социалноосигурителни вноски също следва да се санкционира със задължително изключване на равнището на Съюза.**

(70) *Възлагащите органи и възложителите следва също така да имат възможността да изключват икономически оператори, които са се оказали ненадеждни, например заради тежки или многократни нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания, или други форми на тежки професионални нарушения — например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуалната собственост. Следва да се поясни, че тежките професионални нарушения могат да поставят под въпрос честността на икономическия оператор и по този начин да го направят неподходящ да получи договора за концесия, независимо от това дали той притежава техническия и икономическия капацитет да изпълни договора. Предвид факта, че възлагащият орган или възложителят носи отговорност за последиците от евентуалното си погрешно решение, възлагащите органи и възложителите следва също така да разполагат със свободата да преценят, че е налице тежко професионално нарушение, когато преди вземането на окончателно и обвързващо решение относно наличието на задължителни основания за изключване те могат да докажат с подходящи средства, че икономическият оператор е нарушил задълженията си, включително задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски, освен ако в националното право не е предвидено друго. Възлагащите органи и възложителите следва да могат също така да изключват кандидати или оференти, показали значителни слабости при изпълнението на съществени изисквания в предходни концесии или други договори с възлагащите органи или възложителите, например неосъществени доставки или неизпълнение, значителни недостатъци на предоставения продукт или услуга, които ги правят неизползваеми по предназначение, или недопустими действия, които пораждат сериозни съмнения относно надеждността на икономическия оператор. В националното право следва да се предвиди максимален срок на такова изключване.*

(71) *Следва обаче да се предвиди възможност икономическите оператори да приемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последиците от евентуални престъпления или нарушения и ефективно предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви. Тези мерки могат да включват по-специално кадрови и организационни мерки като прекъсване на всякакви връзки с лица или организации, замесени в неправомерните прояви, подходящи мерки за кадрова реорганизация, внедряване на системи за отчетност и контрол, създаване на структура за вътрешен одит, която да следи за съответствието, и приемане на вътрешни правила за търсене на отговорност и обезщетяване. Когато такива мерки осигуряват достатъчно гаранции, въпросният икономически оператор не следва повече да бъде изключван само на тези основания. Икономическите оператори следва да разполагат с възможността да поискат оценяване на мерките за съответствие, взети с оглед евентуално допускане до процедурата за възлагане на концесия. Държавите членки обаче следва да бъдат тези, които да определят конкретните процедурни и материални условия, приложими в такива случаи. По-специално, те следва да могат да решават дали да позволят на отделните възлагащи органи или възложители да направят необходимите оценки или да възложат тази задача на други органи на централно или местно равнище.*

(72) *Важно е спазването от подизпълнителите на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, да бъде гарантирано от компетентните национални органи, като инспекциите по труда или агенциите за опазване на околната среда, посредством подходящи действия в рамките на техните отговорности и компетентност. Необходимо е също така да се осигури известна прозрачност по веригата от подизпълнители, тъй като това дава на възлагащите органи и възложителите информация за лицата, които присъстват на строителните площадки, на които се извършва предназначено за тях строителство, или за предприятията, които предоставят услуги във или по сгради, инфраструктура или зони, като кметства, общински училища, спортни съоръжения, пристанища или пътища, за които възлагащите органи отговарят или върху които упражняват пряк надзор. Следва да се поясни, че във всички случаи концесионерът има задължението за предоставяне на необходимата информация въз основа на специални клаузи, които всеки възлагащ орган или възложител трябва да включи във всички процедури за възлагане, или въз основа на задължения, които държавите членки налагат на концесионера чрез общоприложими разпоредби.*

Освен това следва да се поясни, че условията за налагане на спазването на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, следва да се прилагат винаги, когато националното право на държава членка предвижда механизъм за солидарна отговорност между подизпълнителите и концесионера. В допълнение следва изрично да се посочи, че държавите членки следва да могат да предприемат допълнителни мерки, например като разширят обхвата на задълженията за прозрачност или като дадат възможност или изискат от възлагащите органи или възложителите да проверяват дали подизпълнителите не се намират в положение, при което би било обосновано изключването на икономическите оператори. Когато тези мерки се прилагат за подизпълнителите, следва да се осигури съгласуваност с разпоредбите, приложими по отношение на концесионера, така че наличието на задължителни основания за изключване да бъде последвано от изискване концесионерът да замени съответния подизпълнител. Когато проверката разкрие незадължителни основания за изключване, следва да се поясни, че възлагащите органи или възложителите могат да изискат замяна. Следва обаче също така изрично да се поясни, че възлагащите органи или възложителите могат да са задължени да изискат замяна на съответния подизпълнител, когато изключването на концесионера би било задължително в такива случаи. Следва също така изрично да се посочи, че държавите членки могат да предвиждат по-строги правила за отговорност в националното право.

- (73) *Възлагащите органи или възложителите следва да оценяват офертите въз основа на един или няколко критерия за възлагане. За да бъде осигурена прозрачност и равнопоставеност, критериите за възлагане на концесия следва винаги да отговарят на някои общи стандарти. Тези стандарти могат да се отнасят до фактори, които не са чисто икономически, но влияят върху стойността на офертата от гледна точка на възлагащия орган или възложител и му позволяват да определи общата икономическа полза за възлагащия орган или възложителя. Критериите следва да бъдат разгласени предварително на всички потенциални кандидати или оференти, да бъдат свързани с предмета на договора и да не оставят на възлагащия орган или възложителя неограничена свобода на избор. Те следва да позволяват реална конкуренция и да бъдат съпътствани от изисквания, даващи възможност за действителна проверка на представената от оферентите информация. В критериите за възлагане следва да може да бъдат включени, наред с другото, екологични, социални критерии или критерии, свързани с иновациите. Възлагащите органи или възложителите следва също така да посочват критериите за възлагане по значението им в низходящ ред по важност, така че да се гарантира равнопоставеност на потенциалните оференти, като им се даде възможност при подготовката на офертите си да са запознати с всички елементи, които ще бъдат взети под внимание.*

В изключителни случаи, когато възлагащият орган или възложителят получи оферта, предлагаща новаторско решение с изключително високо равнище на функционално изпълнение, което добросъвестен възлагащ орган или възложител не би могъл да предвиди, възлагащият орган или възложителят следва да може по изключение да измени поредността на критериите за възлагане, за да вземе предвид новите възможности, предлагани от това новаторско решение, при условие че с това изменение се гарантира равнопоставеност на всички действителни или потенциални оференти, като отправи нова покана за представяне на оферти или, когато е целесъобразно, публикува ново обявление за концесия.

■

- (74) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят публикуването на концесиите и да увеличат ефективността, *бързината* и прозрачността на *процесите за възлагането на концесиите*. Те биха могли да се превърнат в стандартни средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за възлагане на концесия, *тъй като увеличават съществено възможностите на икономическите оператори да участват в процедури за възлагане на концесия в рамките на целия вътрешен пазар.*

■

- (75) *Договорите за концесия обикновено включват дългосрочни и комплексни технически и финансови договорености, които често биват засегнати от променящи се обстоятелства. Следователно е необходимо е да бъдат пояснени условията, при които измененията на дадена концесия по време на нейното изпълнение налагат провеждането на нова процедура за възлагане на концесия, като се вземе предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Нова процедура за възлагане на концесия се изисква в случай на съществени изменения в първоначалната концесия, по-специално в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуалната собственост. Такива изменения указват на намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази концесия. Такъв е по-специално случаят, когато изменените условия биха повлияли на резултата от процедурата, ако бяха включени в първоначалната процедура. Изменения на концесията, които водят до минимална промяна на стойността на договора в рамките на определена стойност, следва винаги да бъдат възможни, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане на концесия. За тази цел и за да се осигури правна сигурност, в настоящата директива следва да се предвидят минимални прагове, под които не е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане. Над тези прагове изменения на концесията следва да са възможни, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане, когато тези изменения отговарят на определени условия. Такъв може да бъде например случаят при изменения, които са станали наложителни вследствие на необходимостта да се вземат под внимание искания на възлагащите органи или възложителите във връзка с изисквания за сигурност и предвид особеностите на дейности като управление на планински спортни и туристически съоръжения, при които законодателството може да се развива с цел отчитане на съответните рискове, доколкото тези изменения отговарят на съответните условия, предвидени в настоящата директива.*

- (76) Възможно е възлагащите органи и възложителите да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не са могли да предвидят, когато са възлагали концесията, *по-специално когато изпълнението ѝ обхваща дълъг период от време*. В тези случаи е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на концесията към тези обстоятелства без провеждането на нова процедура за възлагане на концесия. Понятието за *непредвидени* обстоятелства се отнася за обстоятелства, *които* не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалното възлагане от възлагащия орган или възложителя при отчитане на наличните средства, естеството и характеристиките на конкретния проект, добрите практики в съответната област и необходимостта да се осигури подходящо съотношение между ресурсите, изразходвани за подготовката на възлагането на концесията, и нейната предвидена стойност. Това обаче не може да се прилага в случаите, когато изменението води до промяна в естеството на цялата *концесия* — например при замяна на строителството, което *трябва да се извърши*, или на услугите, които *трябва да се предоставят*, с нещо друго или при коренна промяна на вида на *концесията*, тъй като в такава ситуация може да се предположи хипотетично влияние върху резултата. *За концесии, възложени за целите на дейност, която не е посочена в приложение II, евентуалното увеличение на стойността, което не налага провеждането на нова процедура за възлагане, не следва да надвишава с повече от 50 % стойността на първоначалната концесия. Когато се правят няколко последователни изменения, този праг следва да се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не следва да целят заобикаляне на настоящата директива.*

- (77) В съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност спечелилият оферент не следва да бъде заменян с друг икономически оператор, без концесията да бъде отново достъпна за конкуренти, *например когато концесията е била прекратена поради недостатъци при изпълнението.* Спечелилият оферент, изпълняващ концесията, *особено когато концесията е възложена на група от икономически оператори*, следва да може обаче да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението ѝ, като например чисто вътрешни реорганизации, *поглъщания*, сливания и придобивания или несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да налагат провеждането на нови процедури за възлагане *на концесията*, изпълнявана от този *оферент*.
- (78) Възлагащите органи *и* възложителите следва да имат възможност да предвиждат изменения на договора за концесия посредством клаузи за преразглеждане *или за опция, но тези клаузи* не следва да им дават неограничена свобода. Във връзка с това с настоящата директива следва да се определи до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за концесия. *Следователно следва да се поясни, че достатъчно ясно формулираните клаузи за преразглеждане или за опция могат например да предвиждат индексация на цените или да гарантират, че например комуникационното оборудване, което трябва да бъде доставено в рамките на определен срок, продължава да е подходящо и при промяна на протоколи за комуникация или други технологични промени. Освен това следва да бъде възможно посредством достатъчно ясни клаузи да се предвидят изменения на концесията, които са станали необходими поради технически трудности, възникнали по време на експлоатацията или поддръжката. Следва също така да се припомни, че концесиите биха могли например да включват както обикновена поддръжка, така и извънредна намеса по поддръжката, която може да е необходима за осигуряване на непрекъснатостта на дадена обществена услуга.*

- (79) *Възлагащите органи и възложителите може да са изправени пред ситуации, които налагат извършването на допълнително строителство или услуги. В такива случаи, при условие че са изпълнени условията, предвидени в настоящата директива, следва да се счита за обосновано внасянето на изменение в първоначалния договор за концесия, без да се провежда нова процедура за възлагане на концесия.*
- (80) *Понякога възлагащите органи и възложителите са изправени пред обстоятелства, които налагат предсрочно прекратяване на договора за концесия с цел спазване на задълженията, произтичащи от правото на Съюза в областта на концесиите. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират, че възлагащите органи и възложителите разполагат с възможност при условията, определени от националното право, да прекратят договора за концесия по време на неговия срок на изпълнение, ако това се изисква съгласно правото на Съюза.*

- (81) За да бъде осигурена подходяща съдебна защита за кандидатите и оферентите в процедурите по възлагане на концесия и за да гарантира ефективното прилагане на настоящата директива и на принципите наДФЕС, Директива 89/665/ЕИО на Съвета¹ и Директива 92/13/ЕИО на Съвета² следва да се прилагат и по отношение на концесиите за услуги и концесиите за строителство, възлагани от възлагащи органи и възложители. Поради тази причина директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО следва да бъдат съответно изменени.
- (82) Обработката на лични данни съгласно настоящата директива следва да се урежда от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³.
- (83) От държавите членки *се изисква* последователно и системно да следят за прилагането и действието на правилата *за възлагане на договори за концесия*, за да гарантират ефикасно и еднакво прилагане на правото на Съюза.

¹ Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 33).

² Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор (ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14).

³ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

- (84) *Комисията следва да извърши оценка на икономическите последици за вътрешния пазар, по-конкретно с оглед на фактори като трансграничното възлагане на договори, участието на МСП и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете, установени в настоящата директива, и на изключването, предвидено в член 12, като взема предвид специфичните структури в сектора на водоснабдяването. До ...**
- Комисията следва да докладва по този въпрос на Европейския парламент и на Съвета. В съответствие с член XXIV, параграф 7 СДП по него се провеждат допълнителни преговори три години след влизането му в сила и периодично след това. В този контекст целесъобразността на равнището на праговете следва да се разгледа в рамките на преговорите съгласно СДП, като се имат предвид въздействието на инфлацията и разходите по сделките. Когато това е възможно и целесъобразно, Комисията следва да разгледа възможността да предложи увеличаване на праговете, приложими съгласно СДП, по време на следващия кръг преговори. В случай на промяна на тези прагове докладът на Комисията следва, когато е целесъобразно, да бъде последван от законодателно предложение за промяна на праговете, установени в настоящата директива.*
- (85) С цел адаптиране към бързите технически, икономически и регулаторни промени, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 *ДФЕС* във връзка с преразглеждане на списъка на актовете в приложение III, да преразглежда техническите процедури за изчислителните методи по отношение на прага, както и периодично да преразглежда самия праг, като изменя препратките към номенклатурата по CPV и адаптира списъка на актовете в приложение X. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

* ОВ: моля да попълните датата - 60 месеца след влизането в сила на настоящата директива.

- (86) За да се гарантират еднакви условия във връзка с процедурата по изготвяне и предаване на обявленията и по изпращане и публикуване на данните, посочени в приложения V, VII и VIII, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.
Процедурата по консултиране следва да бъде използвана за приемане на актове за изпълнение, които нямат отражение нито върху финансовото положение, нито върху естеството и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Напротив, тези актове са от чисто административно естество и служат за улесняване на прилагането на настоящата директива.
- (87) Доколкото целта на настоящата директива, а именно координирането на законите, подзаконовите нормативни актове и административните разпоредби на държавите членки, приложими към определени процедури за възлагане на концесия, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради нейния обхват и последици би могла да бъдат по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (88) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Съдържание

ДЯЛ I: ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ПРИНЦИПИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

ГЛАВА I: Обхват, общи принципи и определения

РАЗДЕЛ I: ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ОБЩИ ПРИНЦИПИ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПРАГ

Член 1: Предмет и обхват

Член 2: Принцип на оперативна самостоятелност на публичните органи

Член 3: Принцип на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност

Член 4: Свобода за определяне на услугите от общ икономически интерес

Член 5: Определения

Член 6: Възлагащи органи

Член 7: Възложители

Член 8: Праг и методи за изчисляване на прогнозната стойност на концесиите

Член 9: Преразглеждане на прага

РАЗДЕЛ II: ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Член 10: Изключения, приложими към концесии, възложени от възлагащи органи и възложители

Член 11: Специални изключения в областта на електронните съобщения

Член 12: Специални изключения в областта на водоснабдяването

Член 13: Концесии, възложени на свързано предприятие

Член 14: Концесии, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Член 15: Представяне на информация от възложителите

Член 16: Изключване на дейности, които са пряко изложени на конкуренция

Член 17: *Концесии между субекти в публичния сектор*

РАЗДЕЛ III: ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18: Срок на концесията

Член 19: Социални и други специфични услуги

Член 20: Смесени договори

Член 21: Договори за смесени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

Член 22: Договори, обхващащи дейности по приложение II и други дейности

Член 23: Концесии, обхващащи дейности по приложение II и дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

РАЗДЕЛ IV: СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ

Член 24: Запазени концесии

Член 25: Услуги за научноизследователска и развойна дейност

ГЛАВА II: Принципи

Член 26: Икономически оператори

Член 27: Номенклатури

Член 28: Поверителност

Член 29: Правила за предаване на информация

ДЯЛ II: ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕТО НА КОНЦЕСИИ: ОБЩИ ПРИНЦИПИ И ПРОЦЕДУРНИ ГАРАНЦИИ

ГЛАВА I: Общи принципи

Член 30: Общи принципи

Член 31: Обявления за концесии

Член 32: Обявления за възлагане на концесия

Член 33: Форма и начин на публикуване на обявленията

I

Член 34: Достъп до документацията за концесията по електронен път

Член 35: Борба с корупцията и предотвратяване на конфликти на интереси

ГЛАВА II: Процедурни гаранции

Член 36: Технически и функционални изисквания

Член 37: Процедурни гаранции

Член 38: Подбор и оценка на качествата на кандидатите

Член 39: *Срокове за получаване на заявления и оферти*

Член 40: Предоставяне на информация на кандидатите и оферентите

Член 41: Критерии за възлагане

I

ДЯЛ III: ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНЦЕСИИТЕ

Член 42: Възлагане на подизпълнители

Член 43: Изменение на договорите през техния срок на изпълнение

Член 44: Прекратяване на договорите за концесия

Член 45: Мониторинг и докладване

ДЯЛ IV: ИЗМЕНЕНИЯ НА ДИРЕКТИВИ 89/665/ЕИО И 92/13/ЕИО

Член 46: Изменения на Директива 89/665/ЕИО

Член 47: Изменения на Директива 92/13/ЕИО

ДЯЛ V: ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 48: Упражняване на делегирането

Член 49: Процедура по спешност

Член 50: Процедура на комитет

Член 51: Транспониране

Член 52: Преходни разпоредби

Член 53: Мониторинг и докладване

Член 54 Влизане в сила

Член 55 Адресати

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ I: СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 5, ТОЧКА 7

ПРИЛОЖЕНИЕ II: ДЕЙНОСТИ, УПРАЖНЯВАНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ ПО ЧЛЕН 7

ПРИЛОЖЕНИЕ III: СПИСЪК НА ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФ 2, БУКВА Б)

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 19

ПРИЛОЖЕНИЕ V: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 31

ПРИЛОЖЕНИЕ VI: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО КОНЦЕСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ ПО ЧЛЕН 31, ПАРАГРАФ 3)

ПРИЛОЖЕНИЕ VII: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ ПО ЧЛЕН 32

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В
ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦИСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ
СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 32

ПРИЛОЖЕНИЕ IX: ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

***ПРИЛОЖЕНИЕ X: СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ КОНВЕНЦИИ В
СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В
ЧЛЕН 30, ПАРАГРАФ 3***

ПРИЛОЖЕНИЕ XI: ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В
ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЯ НА КОНЦЕСИЯ ПРЕЗ НЕЙНИЯ СРОК НА
ИЗПЪЛНЕНИЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 43

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ПРИНЦИПИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

ГЛАВА I

Обхват, общи принципи и определения

РАЗДЕЛ I

Предмет, ***обхват, общи принципи, определения и праг***

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящата директива се определят правилата във връзка с процедурите за възлагане, от възлагащи органи и възложители, ***на концесии***, чиято стойност е равна или по-висока от прага, определен в член 8.
2. Настоящата директива се прилага по отношение на ***възлагането*** на ***концесии*** за строителство или услуги на икономически оператори от:
 - а) възлагащи органи; или
 - б) възложители, при условие че строителството или услугите **■** са предназначени за извършване на една от дейностите, посочени в приложение II.

3. *Настоящата директива се прилага в съответствие с член 346 ДФЕС.*
4. *Споразумения, решения или други правни инструменти, които уреждат прехвърлянето на правомощия и отговорности за изпълнението на обществени задачи между възлагащи органи или възложители, или сдружения от възлагащи органи или възложители и не предвиждат възнаграждение за изпълнението на договореното, се считат за въпрос на вътрешна организация на съответната държава членка и като такива не са засегнати по никакъв начин от настоящата директива.*

Член 2

Принцип на оперативна самостоятелност на публичните органи

1. *С настоящата директива се признава принципа на оперативна самостоятелност на националните, регионалните и местните органи в съответствие с националното право и правото на Съюза. Тези органи имат право сами да определят най-добрия начин за извършване на строителство или за предоставяне на услуги с цел, по-специално, да се гарантира високо ниво по отношение на качество, безопасност и достъпност, равнопоставеност и насърчаване на универсалния достъп и на правата на ползвателите при обществените услуги.*

Посочените органи могат да избират да изпълняват задачите си, свързани с обществен интерес, със собствени ресурси или в сътрудничество с други органи или да възлагат тези задачи на икономически оператори.

2. *Настоящата директива не засяга режима на собственост в държавите членки. По-специално тя не изисква приватизация на публичните предприятия, предоставящи услуги на населението.*

Член 3

Принцип на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност

1. *Възлагащите органи и възложителите прилагат по отношение на икономическите оператори принципа на равнопоставеност, без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин.*

Организацията на процедурата за възлагане на концесия, включително оценката на стойността, не трябва да се прави с цел тази процедура да бъде изключена от обхвата на настоящата директива или да се даде неоправдано предимство, или да се поставят в неизгодно положение определени икономически оператори или определено строителство, доставки или услуги.

2. *Възлагащите органи и възложителите се стремят да осигурят прозрачността на процедурата за възлагане и на изпълнението на договора, като спазват член 28.*

Член 4

Свобода за определяне на услугите от общ икономически интерес

- 1. Настоящата директива не засяга свободата на държавите членки да определят, в съответствие с правото на Съюза, кои услуги считат за услуги от общ икономически интерес, как следва да се организират и финансират такива услуги при спазване на правилата за държавната помощ и на какви специални задължения следва да се подчиняват. Освен това настоящата директива не засяга начина, по който държавите членки организират своите системи за социална сигурност.***
- 2. Нестопанските услуги от общ интерес попадат извън обхвата на настоящата директива .***

Член 5

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „концесии“ означава концесии за **строителство** или услуги **съгласно** **определението в букви а) и б):*****

I

- а)** „концесия за строителство“ означава възмезден договор, сключен в писмена форма, **чрез който** един или повече възлагащи органи **или възложители възлагат** изпълнението на строителство **на един или повече икономически оператори**, като възнаграждението **за това** се състои само от правото на експлоатация на строителството, предмет на договора, или от това право в съчетание с възнаграждение;
- б)** „концесия за услуги“ означава възмезден договор, сключен в писмена форма, **чрез който** един или повече възлагащи органи **или възложители възлагат предоставянето и управлението на услуги, различни от изпълнението на строителство по буква а), на един или повече икономически оператори**, като възнаграждението **за това** се състои само от правото на използване на услугите, предмет на договора или от това право в съчетание с възнаграждение. Възлагането на концесия за строителство или услуги **включва прехвърлянето на концесионера на оперативен риск от експлоатирането на това строителство или услуги, включващ риск, свързан с търсенето, или риск, свързан с предлагането, или и двете. Счита се, че концесионерът е поел оперативен риск, когато при нормални условия на експлоатация не му е гарантирано, че ще си възвърне направените инвестиции или разходи по експлоатацията на строителството или услугите, които са предмет на концесията. Частта от риска, прехвърлена на концесионера, включва реално излагане на колебанията на пазара, при което евентуалната прогнозна загуба на концесионера не е само символична или пренебрежима.**

- 2) *„икономически оператор“ означава всяко физическо, юридическо лице или публично образование или група от такива лица или образования, включително временни сдружения от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на продукти или предоставяне на услуги;*
- 3) *„кандидат“ означава икономически оператор, който е поискал покана или е бил поканен да участва в процедура за възлагане на концесия;*
- 4) *„оферент“ означава икономически оператор, който е представил оферта;*
- 5) *„концесионер“ означава икономически оператор, на когото е възложена концесия;*
- 6) *„писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства;*

I

- 7) „изпълнение на строителство“ означава изпълнението или едновременното проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите, посочени в приложение I, или на строеж, или изграждането независимо по какъв начин на строеж, отговарящ на изискванията, определени от възлагащия орган **или възложителя**, упражняващ решаващо влияние върху вида или проекта на строежа;
- 8) „строеж“ означава резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданското строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция;
-
- 9) „електронни средства“ ■ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства;
- 10) **„изключително право“ означава право, предоставено от компетентен орган на държава членка със законова, подзаконова или публикувана административна разпоредба в съответствие с Договорите, като последица от което упражняването на дадена дейност е ограничено съответно до един икономически оператор и с което съществено се засяга възможността на други икономически оператори да извършват такава дейност;**
- 11) **„специално право“ означава право, предоставено от компетентен орган на държава членка със законова, подзаконова или публикувана административна разпоредба в съответствие с Договорите, като последица от което упражняването на дадена дейност е ограничено до двама или повече икономически оператори и с което съществено засяга се възможността на други икономически оператори да извършват такава дейност;**

- 12) „**документация** за концесията“ означава **всеки документ**, представен от възлагащия орган или възложителя, или такъв, на който той се позовава, с цел описание или определяне на елементите на **концесията** или процедурата, включително обявлението за **концесията**, техническите **и функционалните изисквания**, предлаганите условия на **концесията**, формати за представяне на документите от кандидатите и оферентите, информацията за общоприложимите задължения и всякакви други допълнителни документи;
- 13) „**иновация**“ означава **прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов метод или на нов метод на организация на стопанските практики, работното място или външните отношения, наред с другото с цел да се спомогне за преодоляването на обществените предизвикателства или за изпълнението на стратегията „Европа 2020“.**

Член 6
Възлагащи органи

1. За целите на настоящата директива „възлагащи органи“ **означава** държавни, регионални или местни органи, публичноправни организации или сдружения, състоящи се от един или повече такива органи или от една или повече такива публичноправни организации, различни от органите, организациите и сдруженията, **които извършват някоя от дейностите по приложение II и възлагат** концесия за **извършване на една от тези дейности.**

2. „Регионалните органи“ включват всички органи на административните единици, **изброени в неизчерпателен списък в** класификациите NUTS 1 и 2 по Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета¹.
3. „Местните органи“ включват всички органи на административните единици, попадащи в класификацията NUTS 3, и по-малките административни единици съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003.
4. „Публичноправни организации“ означава организации, които имат всички характеристики, изброени по-долу:
 - а) създадени са с **■** конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;
 - б) имат правосубектност, **както и**
 - в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи или организации; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации.

■

¹ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

Член 7
Възложители

1. За целите на настоящата директива, **„възложители“** означава **субекти, които извършват някоя от дейностите по приложение II и възлагат концесия за извършване на една от тези дейности, и които са:**
 - а) държавни, регионални или местни органи, публичноправни организации или сдружения, които са създадени от един или повече такива органи или от една или повече такива публичноправни организации;
 - б) публични предприятия по смисъла на параграф 4 от настоящия член;
 - в) субекти, **различни от посочените в букви а) и б) от настоящия параграф, но които извършват дейност** въз основа на специални или изключителни права, предоставени **за извършване на една от дейностите по приложение II.**
2. **Субекти,** на които са предоставени **специални или изключителни права** чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и предоставянето на тези права се е основавало на обективни критерии, не представляват **„възложители“** по смисъла на **параграф 1, буква в).** Тези **процедури включват:**

- а) процедури за възлагане на обществени поръчки с предварителна покана за участие в състезателна процедура в съответствие с Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета^{1*} и Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета^{2*}, с Директива 2009/81/ЕО или с настоящата директива;
- б) процедури съгласно други правни актове на Съюза, изброени в приложение III, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност за издаване на разрешения въз основа на обективни критерии.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 във връзка с **изменения на** списъка с правни актове на Съюза в приложение III, когато това се налага **поради отмяна или изменение на тези актове или** поради приемането на нови актове.

4. **„Публично предприятие“ означава всяко предприятие, върху което възлагащите органи могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние поради собствеността или финансовото си участие в него, или поради правилата, които го уреждат.**

Доминиращо влияние от страна на възлагащите органи се предполага във всеки един от следните случаи, в които тези органи пряко или непряко:

- а) **притежават мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;**

¹ Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от .. за обществените поръчки (ОВ L ...).

* ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13 и да допълните бележката под линия с номер, дата и данни за публикацията.

² Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от .. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L ...).

* ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13 и да допълните бележката под линия с номер, дата и данни за публикацията..

- б) контролират мнозинството от гласовете, свързани с акциите/дяловете, емитирани от предприятието;*
- в) могат да назначат повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на предприятието.*

Член 8

Праг и методи за изчисляване на прогнозната стойност на концесиите

1. Настоящата директива се прилага **■** за концесии, стойността на които е равна или надвишава 5 186 000 EUR.

- **■**

2. **■** Стойността на концесията е общият *оборот на концесионера без ДДС за срока на договора*, определен като прогнозна стойност от възлагащия орган или възложителя, *получен като възнаграждение за строителството и услугите, предмет на концесията, както и за доставките, които са свързани с това строителство и услуги.*

Прогнозната стойност трябва да е валидна към момента на изпращане на обявлението за концесията, или — в случаите, в които не се предвижда такова обявление — към момента, в който възлагащият орган или възложителят започне процедурата за възлагане на концесия, например като се свърже с икономически оператори във връзка с концесията.

За целите параграф 1, ако стойността на концесията към момента на възлагането е с повече от 20 % по-висока от прогнозната ѝ стойност, валидната прогнозна стойност е стойността на концесията към момента на възлагането.

3. *Прогнозната стойност на концесията се изчислява въз основа на обективен метод, посочен в документацията за концесията. При изчисляване на прогнозната стойност на концесията възлагащите органи и възложителите отчитат, когато е приложимо, по-специално следното:*

- а) стойността на всяка възможна опция и всяко удължаване на срока на концесията ;*
- б) приходи от такси и глоби, заплащани от ползвателите на строителството или услугите, различни от събираните от името на възлагащия орган или възложителя;*
- в) плащания или всякакви финансови предимства под каквато и да е форма, предоставени на концесионера от възлагащия орган или възложителя или от друг публичен орган, включително компенсация за изпълнението на задължение във връзка с обществена услуга и публични инвестиционни субсидии;*
- г) стойността на безвъзмездните средства или всякакви други финансови предимства под каквато и да е форма, предоставени от трети лица за изпълнението на концесията;*

- д) приходи от продажба на активи, които са част от концесията;*
- е) стойността на всички доставки и услуги, предоставени на разположение на концесионера от възлагащите органи или възложителите, при условие че са необходими за изпълнението на строителството или предоставянето на услугите;*
- ж) всякакви награди или плащания на кандидатите или оферентите ■ .*

4. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на концесията не се извършва с цел изключването ѝ от обхвата на настоящата директива.
Концесията не може да се разделя на части с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано от обективни причини.
5. *Когато предложен строеж или услуга може да доведе до възлагане на концесии под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.*
6. Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага, предвиден в *настоящия* член ■ или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

■

Член 9

Преразглеждане на прага

1. ***На всеки две години, считано от 30 юни 2013 г., Комисията проверява дали прагът по член 8, параграф 1 съответства на прага, установен в Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП), за концесии за строителство, като при необходимост преразглежда прага в съответствие с настоящия член.***

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, Комисията изчислява стойността на прага въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ) за период от 24 месеца, който завършва на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари. Преразгледаната по такъв начин стойност на прага се закръгля, когато е необходимо, надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира спазването на приложимия праг, предвиден в СДП, изразен в СПТ.

2. ***На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията определя стойностите в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, на прага по член 8, параграф 1, преразгледан съгласно параграф 1 от настоящия член.***

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, определянето на тези стойности се основава на средните дневни стойности на тези валути, съответстващи на приложимия праг в евро, за период от 24 месеца, завършващ на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари.

3. *Комисията публикува в Официален вестник на Европейския съюз информация за преразглеждания праг по параграф 1, съответната му стойност в националните валути по параграф 2, първа алинея и стойността, определена съгласно параграф 2, втора алинея, в началото на месец ноември след преразглеждането им.*
4. *На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48, за адаптиране на методиката, установена в параграф 1, втора алинея от настоящия член, към всяка промяна на методиката по СДП, за преразглеждане на прага по член 8, параграф 1 и за определяне на съответните стойности в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, съгласно параграф 2 от настоящия член.*

На Комисията също така се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за преразглеждане на прага по член 8, параграф 1 съгласно параграф 1 от настоящия член.

5. *Когато е необходимо да се преразгледа прагът, но ограниченото време не позволява да се приложи процедурата по член 48 и следователно са налице наложителни причини за спешност, за приемането на делегирани актове съгласно параграф 4, втора алинея от настоящия член се използва процедурата по член 49.*

РАЗДЕЛ II

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Член 10

Изключения, приложими към концесии, възложени от възлагащи органи и възложители

1. *Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги, възложени на възлагащ орган или възложител по член 7, параграф 1, буква а) или на сдружение от такива органи или възложители въз основа на изключително право.*

Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги, възложени на икономически оператор въз основа на изключително право, което е предоставено в съответствие с ДФЕС и с правни актове на Съюза, определящи общи правила за достъп до пазара, приложими за дейностите по приложение II.

2. *Чрез дерогация от параграф 1, втора алинея от настоящия член, когато в секторното законодателство на Съюза, посочено в същата алинея, не се предвиждат специални за даден сектор задължения относно прозрачността, се прилагат изискванията на член 32 ■ .*

Когато държава членка предоставя на икономически оператор изключително право да извършва някои от дейностите, посочени в приложение II, тя уведомява Комисията за това в срок от един месец след предоставянето на това изключително право.

3. *Настоящата директива не се прилага за концесии за въздухоплавателни услуги, основани на издаването на оперативен лиценз по смисъла на Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета¹, или за концесии за обществени услуги за пътнически превоз по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007.*
4. *Настоящата директива не се прилага за концесии, които възлагащият орган или възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури, различни от предвидените в настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:*
- а) *правен инструмент, установяващ международноправни задължения, например международно споразумение, сключено в съответствие с ДФЕС между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите го страни;*

¹

Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3).

б) **■** международна организация.

Настоящата директива не се прилага за концесии, които възлагащият орган или възложителят възлага в съответствие с правилата за обществените поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните концесии са изцяло финансирани от съответната организация или институция. При концесии, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагането ѝ.

Държавите членки съобщават всички правни инструменти, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки по член 50.

Настоящият параграф не се прилага за концесии в областта на отбраната и сигурността по Директива 2009/81/ЕО. **■**

5. *Настоящата директива не се прилага за концесии в областта на отбраната и сигурността по Директива 2009/81/ЕО, за които се прилагат:*

- а) специални процедурни правила съгласно международно споразумение или договореност, сключени между една или повече държави членки и една или повече трети държави;*
- б) специални процедурни правила съгласно сключено международно споразумение или договореност, свързани с разполагане на войски и отнасящи се до предприятия на държава членка или трета държава;*
- в) специални процедурни правила на международна организация, която извършва покупки за свои цели, или концесии, които трябва да бъдат възложени от държава членка в съответствие с такива правила.*

6. Настоящата директива се прилага за възлагането на концесии в областта на отбраната и сигурността по *Директива 2009/81/ЕО, с изключение на следните:*

- а) концесии, за които прилагането на настоящата директива би задължило държавата членка да предоставя информация, чието разгласяване тя счита за противоречащо на нейните основни интереси в областта на сигурността; или при които възлагането и изпълнението на концесията са обявени за секретни или трябва да се придружават от специални мерки за сигурност съгласно законите, подзаконовите актове или административни разпоредби в сила в дадена държава членка, при условие че държавата членка е установила, че съответните основни интереси не могат да бъдат гарантирани чрез мерки с по-малка степен на намеса, като посочените в параграф 7;
- б) концесии, възложени в рамките на програма за сътрудничество, посочена в член 13, буква в) от Директива 2009/81/ЕО;
- в) концесии, възложени от правителство на друго правителство във връзка със строителство и услуги, пряко свързани с военно оборудване или чувствително оборудване, или строителство и услуги, специално предназначени за военни цели, или чувствително строителство и чувствителни услуги;
- г) концесии, възложени в трета държава, изпълнявани при разполагането на сили извън територията на Съюза, когато оперативните нужди налагат сключването на договорите за тези концесии с икономически оператори, установени в зоната на операциите; и

д) *концесии, които са изключени по други причини съгласно настоящата директива.*

7. *Настоящата директива не се прилага за концесии, които не са изключени по други причини съгласно параграф 6, когато защитата на основните интереси на държава членка в областта на сигурността не може да се гарантира чрез мерки с по-малка степен на намеса, например чрез налагане на изисквания, насочени към защита на поверителния характер на информацията, която възлагащият орган или възложителят предоставят в хода на процедура за възлагане на концесия* съгласно предвиденото в настоящата директива.

8. Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги за:

а) придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или друга недвижима собственост, или права върху тях; ■

- б) придобиването, разработката, продуцирането или съвместното продуциране на материал за предавания, предназначени за **аудиовизуални медийни услуги или радио услуги**, които се възлагат от **доставчици на радио- или аудиовизуални медийни услуги, или** концесии за програмно време **или осигуряване на предавания**, които се възлагат на **доставчици на радио- или аудиовизуални медийни услуги**. **За целите на настоящата буква „аудиовизуални медийни услуги“ и „доставчици на медийни услуги“ имат същия смисъл като съответно в член 1, параграф 1, букви а) и г) от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹. „Предаване“ има същия смисъл като в член 1, параграф 1, буква б) от посочената директива, но включва също така и радиопредаванията и материалите за радиопредаванията. Освен това, за целите на настоящата разпоредба „материал за предаванията“ има същия смисъл като „предаване“.**

¹ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги)(ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

- в) арбитражни и помирителни услуги;
- г) *някоя от следните правни услуги:*
 - і) *представителство на клиент от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО на Съвета¹ във:*
 - *арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или*
 - *съдебно производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка или трета държава или пред международен съд, юрисдикция или институция;*

¹ Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17).

- ii) *правни съвети, предоставени при подготовката на производство по подточка i) от настоящата буква, или когато има конкретни основания да се счита и висока степен на вероятност въпросът, до който се отнасят правните съвети, да се превърне в предмет на такива производства, при условие че правните съвети са предоставени от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО;*
- iii) *услуги по заверяване и удостоверяване на документи, които задължително се предоставят от нотариус;*

- iv) правни услуги, предоставяни от настойници или попечители, или други правни услуги, чиито доставчици са определени от съд или юрисдикция в съответната държава членка или съгласно закона да изпълняват конкретни задачи под надзора на тези юрисдикции или съдилища;*
 - v) други правни услуги, които във въпросната държава членка са свързани, макар и в отделни случаи, с упражняването на официална власт;*
- д) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, услуги на централните банки и операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност² и Европейския механизъм за стабилност;
- е) *заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;*
- ж) *услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от организации или сдружения с нестопанска цел и попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 и 85143000-3 по CPV, с изключение на услугите за превоз на пациенти с линейка;*
- з) *услуги, свързани с политически кампании, попадащи в обхвата на кодове 79341400-0, 92111230-3 и 92111240-6 по CPV, когато се възлагат от политическа партия в рамките на изборна кампания.*

¹ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

9. *Настоящата директива не се прилага за концесии за услуги за организиране на лотарии, попадащи в обхвата на код 92351100-7 по CPV, които се възлагат от държава членка на икономически оператор въз основа на изключително право. За целите на настоящия параграф понятието „изключително право“ не обхваща изключителните права, посочени в член 7, параграф 2.*

За предоставянето на такова изключително право се прилага изискването за публикуване в Официален вестник на Европейския съюз.

10. *Настоящата директива не се прилага за концесии, възложени от възложители за извършване на дейностите им в трета държава при условия, които не включват физическо използване на мрежа или географски район в рамките на Съюза.*

Член 11

Специални изключения в областта на електронните съобщения

Настоящата директива не се прилага за концесии, чиято основна цел е възлагащите органи да могат да предоставят или експлоатират обществени съобщителни мрежи или да предоставят на населението една или повече електронни съобщителни услуги.

За целите на настоящия член „обществена съобщителна мрежа“ и „електронна съобщителна услуга“ имат същия смисъл като посочения в Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹.

Член 12

Специални изключения в областта на водоснабдяването

1. *Настоящата директива не се прилага за концесии, възложени с цел:*
 - а) *осигуряване или експлоатация на фиксирани мрежи, предназначени да предоставят на населението услуги във връзка с добива, преноса или разпределението на питейна вода;*
 - б) *снабдяване с питейна вода на такива мрежи.*
2. *Когато концесията е свързана с дейност, посочена в параграф 1, настоящата директива не се прилага също за концесии с един или и двата от следните предмети:*

¹ *Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33).*

- а) *хидротехнически проекти, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, което ще се ползва за снабдяване с питейна вода, представлява повече от 20 % от общия обем вода, която е предоставена чрез такива проекти или инсталации за напояване или отводняване, или*
- б) *отвеждане или пречистване на отпадъчни води.*

Член 13

Концесии, възложени на свързано предприятие

1. За целите на настоящия член „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие с изискванията на Директива 2013/34/ЕС.
2. В случай на субекти, за **които Директива 2013/34/ЕС** не се прилага, „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, което:
 - а) може да бъде, пряко или непряко, под доминиращото влияние на възложителя ;
 - б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя; **или**
 - в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

За целите на настоящия параграф „доминиращо влияние“ има същия смисъл като посочения в член 7, параграф 4, втора алинея.

3. Независимо от член 17 и при условие че са изпълнени условията на параграф 4 от настоящия член, настоящата директива не се прилага за концесии, **възложени:**
- а) **■** от възложител на свързано предприятие; **или**
 - б) **■** от съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности, посочени в приложение II, на предприятие, което е свързано с един от тези възложители.
4. Параграф 3 се прилага по отношение на:
- а) концесии за услуги, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставянето на услуги на **възложителя или на други** предприятия, с които то е свързано, **като се отчитат всички услуги, предоставени от това предприятие;**

- б) по отношение на концесии за строителство, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие **за** предходните три години, е получен от предоставянето на строителство на **възложителя или на други** предприятия, с които то е свързано, **като се отчита цялото предоставено от това предприятие строителство.**
5. Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност свързаното предприятие, няма данни за оборота му през предходните три години, е достатъчно това предприятие да докаже, че оборотът, посочен в параграф 4, буква а) или буква б), е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.
6. Когато не едно, а повече предприятия, които са свързани с възложителя, **с когото образуват икономическа група**, предоставят същите или сходни услуги **■** или строителство, процентите, посочени в параграф 4, се изчисляват, като се вземе предвид общият оборот, получен съответно от предоставянето на услуги **■** или строителство от тези свързани предприятия.

Член 14

Концесии, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Независимо от член 17 и при условие че съвместното предприятие е създадено за извършване на съответната дейност за срок от най-малко три години и че учредителният документ на съвместното предприятие предвижда учредилите го възложители да запазят участието си в него най-малко за същия срок, настоящата директива не се прилага за концесии, възложени от някой от следните:

- а) съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности, посочени в приложение II, на някой от тези възложители, или
- б) възложител на съвместно предприятие, в което той участва.

Член 15

Представяне на информация

При поискване възложителите представят на Комисията следната информация относно прилагането на член 13, **параграфи 2 и 3** и член 14:

- а) наименованията на съответните предприятия или съвместни предприятия;
- б) естеството и стойността на съответните концесии;
- в) доказателства, които Комисията счита за необходими, за удостоверяване, че отношенията между предприятието или съвместното предприятие, на което се възлагат концесиите, и възложителя съответстват на изискванията на член 13 или член 14.

Член 16

Изключване на дейности, които са пряко изложени на конкуренция

Настоящата директива не се прилага за концесии, възложени от възложители, ако **в** държавата членка, в която **ще се изпълняват** тези концесии, **е установено съгласно член 35 от Директива .../.../ЕС***, че дейността е пряко изложена на конкуренция в съответствие с член 34 от същата директива .

Член 17

Концесии между субекти в публичния сектор

1. Концесия, която се възлага от възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф **1, буква а)** на частноправно или публичноправно юридическо лице, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:
 - а) **възлагащият** орган или **възложителят** упражнява върху съответното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
 - б) **повече от 80 %** от дейността на контролираното юридическо лице се извършва **при изпълнението на задачи, възложени му от** контролиращия възлагащ орган или **възложител** или **от** други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган или **възложител**; и

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

- в) в контролираното юридическо лице няма **пряко** частно капиталово участие, **с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни и блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.**

За възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф 1, буква а) се счита, че упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена по смисъла на първа алинея, буква а) от настоящия параграф, когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху значимите решения на контролираното юридическо лице. **Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което на свой ред е контролирано по същия начин от възлагащия орган или възложителя.**

2. Параграф 1 се прилага и в случаите, когато контролирано **юридическо лице**, което представлява възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф 1, буква а), възлага концесия на своя контролиращ **възлагащ орган или възложител** или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган **или възложител**, при условие че в юридическото лице, на което се възлага концесията, няма **пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни и блокиращи правомощия, които се изискват съгласно разпоредбите на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.**

3. Възлагащ орган или възложител съгласно член 7, параграф **1, буква а)**, който не упражнява върху публичноправно или частноправно юридическо лице контрол по смисъла на параграф 1 от настоящия член, може въпреки това да възложи на **това** юридическо лице концесия, без да прилага **настоящата** директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:
- а) възлагащият **орган или възложителят** съгласно член 7, параграф **1, буква а)** упражнява **съвместно с други възлагащи органи или възложители** контрол **върху това** юридическо лице, подобен на този, който **те** **упражняват** върху собствените **си** структурни звена;
 - б) **повече от 80 %** от дейността на това юридическо лице се извършва **при изпълнението на задачи, възложени му от** контролиращите възлагащи органи или **възложители** ■ или **от** други юридически лица, контролирани от същите възлагащи **органи или възложители**; и
 - в) **в контролираното юридическо лице** няма **пряко** частно капиталово участие, с изключение на форми на участие на частен капитал, които не са свързани с контролни и блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредбите на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние **върху** контролираното юридическо лице.

За целите на **първа алинея, буква а) от настоящия параграф** възлагащите органи **или възложителите** по член 7, параграф 1, буква а) **упражняват съвместно** контрол **върху** юридическо лице, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- i) органите по вземане на решение на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи или възложители **■** . **Отделни представители могат да представляват няколко или всички участващи възлагащи органи или възложители;**
- ii) тези възлагащи органи или възложители **■** са в състояние съвместно да упражнят решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на контролираното юридическо лице; и
- iii) контролираното юридическо лице не преследва интереси, които са в **противоречие с интересите на контролиращите** възлагащи органи **или възложители.**

- 4. **Договор**, сключен **изключително** между два или повече възлагащи органи или възложители по член 7, параграф 1, буква а), **попада извън обхвата** на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) *договорът* установява **или осъществява** сътрудничество между участващите възлагащи органи или **възложители**, **за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед на постигането на общи за тях цели;**
- б) **осъществяването на това сътрудничество** се ръководи **единствено** от съображения, свързани с обществения интерес; и
- в) участващите възлагащи органи или **възложители** **■** извършват на свободния пазар **по-малко** от 20 % от дейностите, **свързани със сътрудничеството.**

– **■**

- 5. **За определяне на процента от дейността, посочен в параграф 1, първа алинея, буква б), параграф 3, първа алинея, буква б) и параграф 4, буква в), се взема предвид средният общ оборот или подходящ друг показател, основан на дейността, например разходите на съответното юридическо лице, възлагащ орган или възложител по член 7, параграф 1, буква а) във връзка с услуги, доставки и строителство през трите години, предшестващи възлагането на концесията.**

Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност юридическото лице, възлагащият орган или възложител или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или за друг показател, основан на дейността, например разходите, за предходните три години или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.

РАЗДЕЛ III

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18

Срок на концесията

- 1. Срокът на концесиите е ограничен. Той се определя от възлагащия орган или възложителя в зависимост от необходимото строителство или услуги.*
- 2. За концесии, надвишаващи пет години, максималният срок на концесията не трябва да надвишава времето, в рамките на което може разумно да се очаква концесионерът да си възвърне направените инвестиции за експлоатация на строителството или услугите и да получи доход от вложения капитал, като се отчитат инвестициите, необходими за постигане на конкретните цели на договора.*

Инвестициите, които се вземат предвид за целите на това изчисление, включват както първоначалните инвестиции, така и инвестиции, направени по време на срока на концесията.

Член 19
Социални и други специфични услуги

За концесиите за социални и други специфични услуги, изброени в приложение IV, които попадат в обхвата на настоящата директива, се прилагат **единствено задълженията по член 31, параграф 3 и членове 32, 46 и 47.**

Член 20
Смесени договори

■

1. Договори за концесии, които имат за **предмет както строителство**, така и услуги, се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими за вида **концесия**, която характеризира основния **предмет** на въпросния договор.

■

При смесени договори за **концесии, включващи отчасти социални и други специфични услуги по приложение IV и отчасти други услуги, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозните стойности на съответните услуги е по-висока.**

2. *Когато различните части на даден договор са обективно делими, се прилагат параграфи 3 и 4. Когато различните части на даден договор са обективно неделими, се прилага параграф 5.*

Когато част от даден договор попада в обхвата на член 346 ДФЕС или Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 21 от настоящата директива.

При договори, предназначени да обхващат няколко дейности, една от които се подчинява на приложение II към настоящата директива или на Директива .../.../ЕС, приложимите разпоредби се определят съгласно член 22 от настоящата директива и член 6 от Директива .../.../ЕС* съответно.*

3. *При договори, в чийто предмет се съдържат както елементи, попадащи в обхвата на настоящата директива, така и други елементи, възлагащите органи и възложителите могат да решат да възложат отделни договори за отделните части. Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат отделни договори за отделните части, решението относно правния режим, приложим за всеки отделен договор, се взема въз основа на характеристиките на съответната част.*

Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат един договор и освен ако в параграф 4 от настоящия член или в член 21 не е предвидено друго, настоящата директива се прилага за получения в резултат на това смесен договор, независимо от стойността на частите, които в противен случай биха били уредени от различен правен режим, и независимо от това от кой правен режим биха били уредени иначе тези части.

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

4. *При смесени договори, съдържащи елементи на концесии, както и елементи на договори за обществена поръчка, които попадат в обхвата на Директива .../.../ЕС*, или договори, които попадат в обхвата на Директива .../.../ЕС**, смесеният договор се възлага съгласно Директива .../.../ЕС* или Директива .../.../ЕС** съответно.*
5. *Когато различните части на даден договор са обективно неделими, приложимият правен режим се определя въз основа на основния предмет на договора.*

Когато договорите включват елементи както на концесия за услуги, така и на договор за доставки, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозните стойности на съответните услуги или доставки е по-висока.

Член 21

Договори за смесени поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. *Настоящият член се прилага при смесени договори, които имат за предмет елементи на концесия, попадаща в обхвата на настоящата директива, и обществена поръчка или други елементи, попадащи в обхвата на член 346ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО.*

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

При договори, предназначени да обхващат няколко дейности, за една от които се прилага приложение II към настоящата директива или Директива .../.../ЕС, а друга попада в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО, приложимите разпоредби се определят в съответствие с член 23 от настоящата директива и член 26 от Директива .../.../ЕС* съответно.*

2. *Когато различните части на даден договор са обективно делими, възлагащите органи или възложителите могат да решат да възложат отделни договори за отделните части или да възложат един договор.*

Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат отделни договори за отделните части, решението относно правния режим, приложим за всеки отделен договор, се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възлагащите органи или възложителите решат да възложат един договор, за определянето на приложимия правен режим се прилагат следните критерии:

- а) *когато част от даден договор попада в обхвата на член 346 ДФЕС или различни части попадат в обхвата на член 346 ДФЕС и на Директива 2009/81/ЕО съответно, договорът може да бъде възложен, без да се прилага настоящата директива, при условие че възлагането на един договор е обосновано от обективни причини;*

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

- б) *когато част от даден договор попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, договорът може да бъде възложен в съответствие с настоящата директива или в съответствие с Директива 2009/81/ЕО, при условие че възлагането на един договор е обосновано от обективни причини.*

Решението за възлагане само на един договор не трябва обаче да бъде взето с цел изключване на договори от обхвата на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

3. *Когато различните части на даден договор са обективно неделими, договорът може да бъде възложен, без да се прилага настоящата директива, ако включва елементи, за които се прилага член 346 ДФЕС. В противен случай възлагащият орган или възложителят може да реши да възложи договора в съответствие с настоящата директива или в съответствие с Директива 2009/81/ЕО.*

Член 22

Договори, обхващащи дейности по приложение II и други дейности

1. *Чрез дерогация от член 20, по отношение на договори, предназначени да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни договори за всяка дейност или да възложат един договор. Когато възложителите решат да възложат отделни договори, решението относно правилата, приложими за всеки отделен договор, се взема въз основа на характеристиките на съответната отделна дейност.*

Независимо от член 20, когато възложителите решат да възложат един договор, се прилагат параграфи 2 и 3 от настоящия член. При все това, когато една от съответните дейности попада в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 23 от настоящата директива.

Решението дали да се възложи един договор или да се възложат няколко отделни договора не трябва да бъде взето с цел изключване на договора или договорите от обхвата на настоящата директива или, когато е приложимо — от обхвата на директиви .../.../ЕС или .../.../ЕС**.*

- 2. За договори, предназначени да обхванат няколко дейности, се прилагат правилата, приложими за дейността, за която основно са предназначени.*
- 3. При договори, при които е обективно невъзможно да се определи за коя от дейностите е предназначен основно договорът, приложимите правила се определят в съответствие със следните критерии:*
 - а) концесията се възлага в съответствие с разпоредбите на настоящата директива, приложими за концесии, възлагани от възлагащи органи, ако за една от дейностите, за които е предназначен договорът, се прилагат разпоредбите на настоящата директива, приложими за концесии, възлагани от възлагащи органи, а за друга — разпоредбите на настоящата директива, приложими за концесии, възлагани от възложители;*

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

- б) *договорът се възлага в съответствие с Директива .../.../ЕС*, ако за една от дейностите, за които е предназначен договорът, се прилага настоящата директива, а за друга —Директива .../.../ЕС*;*
- в) *договорът се възлага в съответствие с настоящата директива, ако за една от дейностите, за които е предназначен договорът, се прилага настоящата директива, а за другата не се прилага нито настоящата директива, нито Директива .../.../ЕС*, нито Директива .../.../ЕС**.*

Член 23

Концесии, обхващащи дейности по приложение II и дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. *При договори, предназначени да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни договори за всяка отделна дейност или да възложат само един договор. Когато възложителите решат да възложат отделни договори за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всеки отделен договор се взема въз основа на характеристиките на съответната отделна дейност.*

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

Независимо от член 21, когато възложителите решат да възложат само един договор, се прилага параграф 2 от настоящия член.

Решението дали да се възложи само един договор или няколко отделни договора не трябва обаче да бъде взето с цел изключване на договора или договорите от приложното поле на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

2. *При договори, предназначени да обхванат дейност, за която се прилага настоящата директива, и друга дейност, която:*

а) попада в обхвата на член 346ДФЕС, или

б) се урежда от Директива 2009/81/ЕО,

възложителят може да:

i) възложи договор, без да прилага настоящата директива в случаите по буква а); или

ii) да възложи договор в съответствие с настоящата директива или в съответствие с Директива 2009/81/ЕО в случаите по буква б).

Първа алинея от настоящия параграф не засяга праговете и изключенията, предвидени в Директива 2009/81/ЕО.

Договорите, посочени в буква б), които включват и поръчки или други елементи, попадащи в обхвата на член 346ДФЕС, могат да бъдат възлагани, без да се прилага настоящата директива.

Прилагането на настоящия параграф обаче зависи от условието възлагането на един договор да е обосновано от обективни причини и решението за възлагане на един договор да не се взема с цел изключване на договори от обхвата на настоящата директива.

РАЗДЕЛ IV

СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ

Член 24

Запазени концесии

Държавите членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на концесия за защитени предприятия и икономически оператори, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на *хора* с увреждания или хора в неравностойно положение, или могат да предвидят такива концесии да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, при условие че най-малко 30 % от служителите на тези предприятия, икономически оператори или програми са работници с увреждания или в неравностойно положение. **В обявлението за концесията или, в случай на концесии за услуги по член 19 — в обявлението за предварителна информация**, се съдържа позоваване на настоящия член.

Член 25
Услуги за научноизследователска и развойна дейност

1. Настоящата директива се прилага само за концесии за услуги за научноизследователска и развойна дейност, обхванати от кодове от 73000000-2 до **73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 и 73430000-5** по CPV, когато са изпълнени и двете условия по-долу:
 - а) ползите възникват изцяло за възлагащия орган или възложителя, за да ги използва при осъществяването на дейността си; и
 - б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възлагащия орган или възложителя.

ГЛАВА II

Принципи

Член 26

Икономически оператори

1. Икономически оператори, които съгласно правото на държавата членка, в която са установени, имат право да предоставят съответните услуги, не могат да бъдат отхвърлени единствено на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се възлага **договорът**, от тях се изисква да бъдат физически или юридически лица.

От **юридическите** лица може да се изисква да посочат в офертата или в заявлението имената и съответната професионална квалификация на лицата, които ще отговарят за изпълнението на съответния **договор**.

2. Групите от икономически оператори, **включително временните сдружения, могат да участват** в процедури за възлагане на концесия. Възлагащите органи или възложителите не **могат** да изискват от тях да **имат определена правна форма, за да представят оферта или заявление за участие**.

Когато е необходимо, възлагащите органи или възложителите могат да поясняват в документацията за концесията по какъв начин групи от икономически оператори трябва да изпълняват изискванията, свързани с икономическото и финансовото състояние или с техническите и професионалните способности по член 38, при условие че това е обосновано от обективни причини и е пропорционално. Държавите членки могат да установят стандартни условия за начина, по който се изпълняват тези изисквания от групи от икономически оператори.

Условията за изпълнение на концесията от такива групи от икономически оператори, които са различни от условията за индивидуалните участници, също трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

3. Независимо от параграфи 1 и 2 възлагащите органи и възложителите могат да изискват ***от групите от икономически оператори*** да възприемат определена правна форма, след като им бъде възложен договорът, доколкото такава промяна е необходима за задоволителното му изпълнение.

Член 27

Номенклатури

1. Всички препратки към номенклатури в контекста на възлагането на концесии трябва да се основават на Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), приет съгласно Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета¹.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за адаптиране на кодовете по CPV, посочени в настоящата директива, когато се налага в настоящата директива да бъдат отразени промени в номенклатурата по CPV и тези промени не водят до изменение в нейния обхват.

¹ Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

Член 28
Поверителност

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното право, **на което е подчинен възлагащият орган, по-специално законодателството** относно достъпа до информация, и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените договори за **концесия** и с информацията за кандидати и оференти по смисъла на членове 32 и 40, възлагащият орган **или възложителят** не може да разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са определили като поверителна, включително, но не само, технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.

Настоящият член не е пречка пред публичното оповестяване на неповерителните части от сключените договори, включително на всички последващи изменения.

2. ***Възлагащият орган*** или ***възложителят*** може да наложи на икономическите оператори изисквания, имащи за цел защитата на поверителния характер на информацията, която ***той предоставя*** в хода на процедурата за възлагане на концесия.

Член 29
Правила за предаване на информация

1. Освен когато използването на електронни средства е задължително съгласно член 33, параграф 2 и член 34, ***държавите членки или*** възлагащите органи и възложителите могат да изберат ***едно или няколко от*** следните средства за комуникация ***за целия обмен на съобщения и информация:***

- а) електронни средства ■ ;
- б) поща или факс;
- в) *устна комуникация, включително по телефон, за информация, която не включва съществени елементи от процедурата за възлагане на концесия, при условие че съдържанието на устната комуникация е документирано в достатъчна степен на траен носител;*
- г) *върчване на ръка, което се удостоверява с разписка за получаване.*

Държавите членки могат да въведат задължително използване на електронни средства за комуникация по отношение на концесиите, което надхвърля задълженията по член 33, параграф 2 и член 34.

2. Избраните средства за комуникация *трябва да са* общодостъпни и *недискриминационни и да не* ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на концесия. *Инструментите и устройствата, използвани за предаване на информация с електронни средства, както и техническите им характеристики, трябва да са оперативно съвместими с продуктите на информационните и комуникационните технологии за общо ползване.*

При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информация възлагащите органи и възложителите гарантират защитата на целостта на данните и на поверителността на заявленията *и офертите*. Те разглеждат съдържанието на заявленията *и офертите* само след изтичане на крайния срок за тяхното подаване.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ЗА ВЪЗЛАГАНЕТО НА КОНЦЕСИИ: ОБЩИ ПРИНЦИПИ И ПРОЦЕДУРНИ ГАРАНЦИИ

ГЛАВА I

Общи принципи

Член 30

Общи принципи

1. *Възлагащият орган или възложителят е свободен да организира процедурата за избор на концесионер при спазване на разпоредбите на настоящата директива.*
2. *Организирането на процедурата по възлагане на концесия трябва да спазва принципите по член 3. По-специално, в хода на процедурата по възлагане на концесия възлагащият орган или възложителят не трябва да предоставя по дискриминационен начин информация, която може да даде предимство на някои кандидати или оференти за сметка на други.*
3. *Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при изпълнението на договорите за концесия икономическите оператори спазват приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективни споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение X.*

4. *На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 48 за изменение на списъка в приложение X, когато това е необходимо с цел добавяне на нови международни споразумения, ратифицирани от всички държави членки, или когато посочените съществуващи международни споразумения вече не са ратифицирани от всички държави членки или са претърпели други изменения, например по отношение на техния обхват, съдържание или наименование.*

Член 31
Обявления за концесии

1. Възлагащите органи и възложителите, които желаят да възложат концесия, оповестяват намерението си посредством обявление за концесия.
2. Обявленията за концесии трябва да съдържат информацията, посочена в **■** приложение V и, когато е целесъобразно, друга информация, сметена за полезна от възлагащия орган или възложителя, в съответствие с формата на стандартните образци.
3. Възлагащите органи и възложителите, които желаят да възложат концесия за социални и други специфични услуги, *изброени в приложение IV*, оповестяват намерението си за планираното възлагане на концесия, като публикуват обявление за предварителна информация **■**. Тези обявления трябва да съдържат информацията, посочена в приложение VI.

4. Чрез дерогация от параграф 1 от възлагащите органи или **възложители** не се изисква да публикуват обявление за концесия , когато строителството или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор **поради някоя от следните причини:**

- а) целта на концесията е създаване или придобиване на уникално произведение на изкуството или художествено изпълнение;**
- б) отсъствие на конкуренция по технически причини;**
- в) съществуване на изключително право;**
- г) закрила на права върху интелектуалната собственост и изключителни права, различни от определените в член 5, точка 10.**

Изключенията, предвидена в букви б), в) и г) от първа алинея, се прилагат само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на възлагането на концесия .

5. *Чрез дерогация от параграф 1 от възлагащия орган или възложителя не се изисква да публикува ново обявление за концесия, когато не са подадени заявления, оферти, подходящи оферти или подходящи заявления в отговор на предходна процедура за възлагане на концесия, при условие че първоначално обявените условия на договора за концесия не са съществено изменени и че е изпратен доклад до Комисията, когато тя е поискала това.*

За целите на **■** първа алинея се счита, че дадена оферта не е подходяща, когато не съответства на концесията, тъй като **явно** не може **без съществени промени** да отговори на потребностите **и изискванията** на възлагащия орган или възложителя, посочени в документацията за концесията.

- За целите **на първа алинея** заявление се счита за неподходящо:
 - а) *когато съответният кандидат трябва или може да бъде изключен съгласно член 38, параграфи 5—9 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възлагащия орган или възложителя в съответствие с член 38, параграф 1;*
 - б) *когато заявлението съдържа оферти, които са неподходящи по смисъла на втора алинея .*

Член 32
Обявления за възлагане на концесия

1. Не по-късно от 48 дни след възлагането на концесията възлагащите органи и възложителите изпращат, **в съответствие с процедурите по член 33**, обявление за възлагане на концесия, съдържащо резултатите от процедурата по възлагане на концесия. **За социални и други специфични услуги, изброени в приложение IV, тези обявления обаче могат да бъдат групирани на тримесечна основа. В този случай те изпращат групирани обявления за тримесечието в срок до 48 дни след края на всяко тримесечие.**

2. Обявленията **за възлагане на концесия** трябва да съдържат информацията, посочена в приложение VII, а по отношение на концесии за социални **и** други специфични услуги, **изброени в приложение IV — информацията, посочена в приложение VIII**, и се публикуват съгласно член 33.

Член 33
Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията **за концесии, обявленията за възлагане на концесия и обявлението** по член 43, параграф 1, втора алинея трябва да съдържат информацията, посочена **в** приложения V, VII и VIII под формата на стандартни образци, включително стандартни образци за внасяне на поправки.

Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. **Тези актове за изпълнение се** приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 50.

2. Обявленията, **посочени в параграф 1**, се изготвят, предават се на Службата за публикации на Европейския съюз чрез електронни средства и се публикуват в съответствие с приложение IX. **Службата за публикации на Европейския съюз изпраща на възлагащия орган или възложителя потвърждение за получаването на обявлението и за публикуването на изпратената информация, като посочва датата на публикуването, която представлява доказателство за публикуване.** Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз се поемат от Съюза.
3. Обявленията **за концесии** ■ се публикуват без съкращения на един или повече официални езици на институциите на Съюза, избрани от възлагащия орган или възложителя. Текстът на този език **или на тези езици** представлява единственият автентичен текст или текстове. Обобщение на важните елементи на всяко обявление се публикува на останалите официални езици на институциите на Съюза.
4. **Обявленията за концесии и обявленията за възлагане на концесия не се публикуват на национално равнище, преди публикуването им от Службата за публикации на Европейския съюз, освен ако публикуването на равнището на Съюза не бъде направено в срок от 48 часа, след като Службата за публикации на Европейския съюз потвърди получаването на обявлението по параграф 2 от възлагащия орган или възложителя.** Обявленията за концесии и обявленията за възлагане на концесия, публикувани на национално равнище, не може да съдържат информация, различна от тази в обявленията, изпратени на Службата за публикации на Европейския съюз, но в тях се посочва датата на изпращане на обявлението на Службата за публикации на Европейския съюз.

Член 34

Достъп до документацията за концесията по електронен път

1. Възлагащите органи и възложителите предоставят неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до документацията за концесията от датата на публикуване на **обявлението за концесия или, ако обявлението за концесия не съдържа покана за подаване на оферти, от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти**. В текста на обявлението **за концесия** или поканите се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за концесията.
2. *Когато при надлежно обосновани обстоятелства, поради извънредни, свързани със сигурността или технически причини, или поради особено чувствителния характер на търговската информация, който изисква изключително високо ниво на защита, не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за концесията, възлагащите органи или възложителите посочват в обявлението или поканата за представяне на оферти, че съответната документация за концесията ще бъдат изпратена по друг начин, а не чрез електронни средства, и че срокът за получаване на офертите ще бъде удължен.*
3. Когато е отправено своевременно искане за това, възлагащите органи и възложителите или компетентните служби осигуряват **на всички кандидати или оференти, участващи в процедурата за възлагане на концесия**, допълнителна информация, отнасяща се до документацията за концесията, не по-късно от шест дни преди определения срок за получаване на офертите.

Член 35

Борба с корупцията и предотвратяване на конфликти на интереси

Държавите членки изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат необходимите мерки за борба с измамите, предоставянето на привилегии и корупцията и за ефективно предотвратяване, разкриване и отстраняване на конфликтите на интереси, които възникват при провеждането на процедури за възлагане на концесия, така че да се избегне нарушаването на конкуренцията и да се осигури прозрачността на процедурата за възлагане и равнопоставеността на всички кандидати и оференти.

Понятието „конфликт на интереси“ включва най-малкото всяко положение, при което служители на възлагащия орган или възложителя, които участват в провеждането на процедурата за възлагане на концесия или могат да повлияят на резултата от нея, имат пряк или косвен финансов, икономически или друг личен интерес, за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с процедурата за възлагане на концесия.

По отношение на конфликтите на интереси взетите мерки не надхвърлят строго необходимото за предотвратяване на потенциален конфликт на интереси или премахване на установен конфликт на интереси.

ГЛАВА II

Процедурни гаранции

Член 36

Технически и функционални изисквания

1. ***В техническите и функционалните изисквания се определят необходимите характеристики на **строителството или услугите** — предмет на концесията. Те се посочват в документите за концесията.***

Тези характеристики могат да се отнасят и до конкретния процес на производство или предоставяне на заявеното строителство или услуги, ***при условие че са свързани с предмета на договора и са пропорционални на неговите стойност и цели. Тези характеристики могат да включват например нива на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, маркиране и етикетирание или инструкции за употреба.***

2. Освен ако това не е обосновано от предмета на договора, в техническите ***и функционалните изисквания*** не се посочва конкретен модел или източник или специфичен процес, ***който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен икономически оператор***, нито търговска марка, патент, тип или конкретно **■** производство, което би довело до облагодетелстване или отстраняване на някои предприятия или продукти. Подобно посочване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът **■** на договора **■** да се опише достатъчно точно и разбираемо. Към ***това*** посочване се добавят думите „или еквивалентно“.

3. Възлагащият орган или възложителят ■ не може да отхвърля оферта с аргумента, че оферираното строителство ■ или услуги не съответстват на техническите **и функционалните изисквания**, които е посочил, ако оферентът докаже в своята оферта по **какъвто и да било** подходящ начин, че ■ **предлаганите** решения удовлетворяват по еквивалентен начин **техническите и функционалните изисквания**.

■

Член 37

Процедурни гаранции

1. **Концесии се възлагат въз основа на критериите за възлагане, определени от възлагащия орган или възложителя в съответствие с член 41, когато са изпълнени всички условия по-долу:**
- а) оферентът спазва минималните изисквания, установени, когато това е приложимо, от възлагащия орган или от възложителя;**
 - б) оферентът спазва условията за участие, посочени в член 38, параграф 1; и**
 - в) оферентът не е изключен от участие в процедурата по възлагане в съответствие с член 38, параграфи 4—7 и при спазване на член 38, параграф 9.**

Минималните изисквания, посочени в буква а), съдържат условията и характеристиките (по-специално технически, физически, функционални и правни), на които оферентите следва да отговарят или да притежават.

2. *Възлагащият орган или възложителят предоставят:*
- а) *в обявлението за концесия — описание на концесията и условията за участие;*
 - б) *в обявлението за концесията, в поканата за подаване на оферти или в друга документация за концесията — описание на критериите за възлагане и, когато е приложимо, минималните изисквания, които трябва да се изпълнят.*
3. *Възлагащият орган или възложителят могат да ограничат броя кандидати или оференти — до подходящо ниво, при условие че това се прави по прозрачен начин и въз основа на обективни критерии. Броят на поканените кандидати или оференти трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.*
4. *Възлагащият орган или възложителят дават на всички участници описание на предвидената организация на процедурата и приблизителен срок за приключване. Всички изменения се съобщават на всички участници и, доколкото касаят елементи, присъстващи в обявлението за концесията, на всички икономически оператори.*

5. *Възлагащият орган или възложителят гарантират подходящото регистриране на основните етапи от процедурата чрез средствата, които считат за подходящи, в съответствие с член 28, параграф 1.*
6. *Възлагащият орган или възложителят могат да водят преговори с кандидатите и оферентите. Предметът на концесията, критериите за възлагане и минималните изисквания не се променят в хода на преговорите.*

Член 38

Подбор и оценка на качествата на кандидатите

1. Възлагащите органи **и възложителите проверяват** изпълнението на условията за участие, свързани с **професионалните и техническите способности и финансовото и икономическото състояние на кандидатите или оферентите въз основа на личните декларации, свидетелството или свидетелствата, които се представят като доказателство в съответствие с изискванията на обявлението за концесията, които са недискриминационни и пропорционални на предмета на концесията. Условията за участие трябва да са свързани със и пропорционални на необходимостта да се гарантира способността на концесионера да изпълни концесията при отчитане на предмета на концесията и целта да се осигури реална конкуренция.**

2. За *изпълнението на условията за участие, посочени* в параграф 1, икономическият оператор може, когато е целесъобразно и за конкретна концесия, да използва капацитета на други субекти, независимо от правното естество на връзките му с тях ***Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той*** трябва да докаже на възлагащия орган или **■** възложителя, че за целия срок на концесията ще разполага с необходимите ресурси, например като представя доказателство за поетия от посочените субекти ***ангажимент*** за тази цел. По отношение на **■** финансовото състояние възлагащият ***орган или възложителят*** могат да изискат икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на договора.
3. При същите условия група от икономически оператори по член 26 може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.
-
4. ***Възлагащите органи и възложителите по член 7, параграф 1, буква а)*** ***изключват икономически оператор от участие в процедура за възлагане на концесия, когато са установили, че този икономически оператор е осъден с окончателна присъда на едно от следните основания:***

- а) участие в престъпна организация по смисъла на член 2 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета¹;
- б) корупция по смисъла на член 3 от Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз², и член 2, **параграф 1** от Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета³, както и корупция по смисъла на националното право на възлагащия орган или **възложителя** или на икономическия оператор;
- в) измама по смисъла на член 1 от Конвенцията за защита на **финансовите интереси** на Европейските общности⁴;
- г) терористични престъпления или престъпления, свързани с терористични дейности по смисъла съответно на членове 1 и 3 от Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета⁵, или подбудителство, помагачество или съучастие или опит за извършване на престъпление, както е посочено в член 4 от същото рамково решение;
- д) изпиране на пари **или финансиране на тероризъм** по смисъла на член 1 от Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶.

¹ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

² ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

³ Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54).

⁴ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

⁵ Рамково решение на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата срещу тероризма (ОВ L 164, 22.6.2002 г., стр. 3).

⁶ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (**ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15**).

е) детски труд и други форми на трафик на хора по смисъла на член 2 от Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹.

Задължението за изключване на *икономически оператор* се прилага и когато *осъденото* с окончателна присъда *лице е член на административния, управителния или надзорния орган на този икономически оператор или има правомощия да представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи.*

Възлагащите органи, различни от посочените в член 7, параграф 1, буква а), могат да изключат икономически оператор от участие в процедура за възлагане на концесия, когато им е известно, че този икономически оператор е осъден с окончателна присъда на едно от основанията, изброени в първа алинея от настоящия параграф.

5. *Възлагащите органи и възложителите по член 7, параграф 1, буква а) изключват икономическия оператор от участие в процедура за възлагане на концесия, когато им е известно, че този икономически оператор е нарушил задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски и това е установено със съдебен или административен акт с окончателен и обвързващ характер в съответствие с правните норми на държавата, в която той е установен, или с тези на държавата членка на възлагащия орган или възложителя.*

I

¹ *Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).*

Освен това възлагащите органи и възложителите по член 7, параграф 1, буква а), по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие в процедура за възлагане на концесия икономически оператор, когато възлагащият орган или възложителят могат да докажат с подходящи средства, че този икономически оператор е нарушил задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски.

Настоящият параграф престава да се прилага, когато икономическият оператор изпълни задълженията си, като плати или поеме обвързващ ангажимент да изплати дължимите данъци или социалноосигурителни вноски, включително, когато е приложимо, всякакви начислени лихви или глоби.

6. *По изключение държавите членки могат да предвидят дерогация от задължителното изключване по параграфи 4 и 5 по първостепенни причини от обществен интерес, като общественото здраве или опазването на околната среда.*

Държавите членки могат също така да предвидят дерогация от задължителното изключване по параграф 5, когато изключването би било явно непропорционално, по-специално когато не са платени само незначителни по размер данъци или социалноосигурителни вноски или когато икономическият оператор е уведомен за точния размер, дължим вследствие на нарушението на задълженията му по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски, в момент, в който не е бил в състояние да вземе мерките, предвидени в параграф 5, трета алинея, преди изтичането на срока за представяне на заявлението.

7. ***Възлагащите органи или възложителите, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, могат да изключат от участие във възлагане на концесия даден икономически оператор, ако е изпълнено едно от следните условия:***

- а) когато могат да докажат по какъвто и да е подходящ начин, че са нарушени приложимите задължения по член 30, параграф 3;***
- б) когато икономическият оператор е обявен в несъстоятелност или е предмет на процедура по несъстоятелност или ликвидация, когато активите му се управляват от ликвидатор или синдик или от съда, когато има споразумение с кредиторите си, когато стопанската му дейност е прекратена или е в подобно положение, произтичащо от сходна процедура съгласно националните законови и подзаконови разпоредби; възлагащият орган или възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държавата членка, да реши да не изключва икономически оператор, който се намира в едно от изброените по-горе положения, когато е установил, че въпросният икономически оператор ще е в състояние да изпълни концесията, като се вземат предвид приложимите национални правила и мерки за продължаване на стопанската дейност в такива случаи;***
- в) когато възлагащият орган може да докаже по подходящ начин, че икономическият оператор е виновен за тежко професионално нарушение, което поставя под въпрос честността му;***

- г) *когато конфликт на интереси по смисъла на член 35, втора алинея не може да бъде ефикасно разрешен чрез други мерки с по-ниска степен на намеса;*
- д) *когато възлагащият орган разполага с достатъчно убедителни данни, че икономическият оператор е сключил споразумения с други икономически оператори, насочени към нарушаване на конкуренцията;*
- е) *когато икономическият оператор е допуснал значителни или трайни недостатъци при изпълнението на съществено изискване в предходна концесия или **предходен договор с възлагащ орган или възложител съгласно определеното в настоящата директива или в Директива .../.../ЕС***, което е довело до предсрочно прекратяване на този предходен договор, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;*
- ж) *когато икономическият оператор е виновен за сериозно изопачаване на данни при предоставянето на информацията, необходима за удостоверяване на липсата на основания за изключване или на изпълнението на критериите за подбор, не е предоставил такава информация или не е в състояние да представи необходимите документи в подкрепа на тази информация;*
- з) *когато икономическият оператор се е опитал да упражни непозволено влияние върху процеса на вземане на решения от възлагащия орган или възложителя, да получи поверителна информация, която може да му даде неоправдани предимства в процедурата за възлагане на концесия, или да предостави поради небрежност подвеждаща информация, която може да окаже съществено влияние върху решенията по отношение на изключването, подбора или възлагането;*

*

ОВ: моля въведете номера на директивата, съдържаща се в документ PE-CONS 75/13.

и) при концесии в областта на отбраната и сигурността, посочени в Директива 2009/81/ЕО, когато въз основа на каквито и да е доказателствени средства, включително източници на защитени данни, е установено, че икономическият оператор не притежава необходимата надеждност, изключваща рисковете за сигурността на държавата членка.

8. *Във всеки момент от процедурата възлагащите органи или възложителите, посочени в член 7, параграф 1, буква а), изключват икономически оператор, ако се окаже, че въпросният икономически оператор, поради свои действия или пропуски преди или по време на процедурата, се намира в едно от положенията, посочени в параграф 4 и параграф 5, първа алинея от настоящия член.*

Във всеки момент от процедурата възлагащите органи и възложителите могат да изключат, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, икономически оператор, ако се окаже, че въпросният икономически оператор, поради свои действия или пропуски преди или по време на процедурата, се намира в едно от положенията, посочени в параграф 5, втора алинея и в параграф 7.

9. *Всеки икономически оператор, който се намира в едно от положенията по параграфи 4 и 7, може да представи доказателства за това, че предприетите от него мерки са достатъчни за доказване на неговата надеждност въпреки наличието на съответното основание за изключване. Ако бъде преценено, че тези доказателства са достатъчни, икономическият оператор не се изключва от процедурата.*

За тази цел икономическият оператор доказва, че е платил или е в процес на плащане на обезщетение за всички вреди, настъпили в резултат от престъплението или нарушението, изяснил е изчерпателно фактите и обстоятелствата, като активно е съдействал на разследващите органи, и е взел конкретни технически, организационни и кадрови мерки, които са подходящи за предотвратяването на нови престъпления или нарушения. Мерките, предприети от икономическите оператори, се оценяват при отчитане на тежестта и конкретните обстоятелства, свързани с престъплението или нарушението. Ако бъде преценено, че мерките не са достатъчни, съответният икономически оператор получава становище с мотивите за това решение.

Икономически оператор, който е бил изключен с окончателна присъда от участие в процедури за възлагане на обществени поръчки или концесии, няма право да използва предвидената в настоящия параграф възможност по време на срока на изключването, произтичащ от тази присъда в държавата членка, в която присъдата поражда последици.

10. *Държавите членки определят условията за прилагане на настоящия член чрез закони, подзаконови или административни разпоредби при спазване на правото на Съюза. Те определят по-специално максималния срок на изключване, в случай че икономическият оператор не е предприел мерките, посочени в параграф 9, за да докаже своята надеждност. Когато срокът на изключване не е определен с окончателна присъда, той не може да надвишава пет години от датата на осъждането с окончателна присъда в случаите по параграф 4 и три години от датата на съответното събитие в случаите по параграф 7.*

Срокове за получаване на заявления и оферти за концесии

1. При определяне на сроковете за ***получаване*** на заявления ***или на оферти възлагащите*** органи или възложителите отчитат по-специално сложността на концесията и времето, необходимо за изготвянето на оферти ***или заявления***, без да се засягат минималните срокове, определени в ***настоящия*** член.
2. Когато заявленията или офертите могат да се изготвят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите в подкрепа на документацията за възлагане на концесията, сроковете за ***получаване*** на заявления за концесията ***или за получаване на офертите*** се ***определят*** така, че всички заинтересовани икономически оператори да бъдат запознати с цялата информация, необходима за подготовка на заявленията или на офертите, ***като във всички случаи надвишават минималните срокове, определени в параграфи 3 и 4.***
3. ***Минималният*** срок за ***получаване*** на заявления за концесията, ***независимо дали това включва офертите*** за концесията, се определя на **30** дни, считано от датата, на която е било изпратено обявлението за концесията.

4. *Когато процедурата се провежда на последователни етапи, минималният срок за получаване на първоначални оферти се определя на 22 дни, считано от датата, на която е била изпратена поканата за представяне на оферти.*
5. Срокът за получаване на офертите може да бъде съкратен с пет дни, ако възлагащият **орган или възложителят** приеме, че офертите могат да бъдат подадени чрез електронни средства съгласно член 29.

Член 40

Предоставяне на информация на кандидатите и оферентите

1. *Възлагащият орган или възложителят уведомява своевременно всеки кандидат и оферент за взетите решения относно възлагането на концесия, включително името на спечелилия оферент, основанията за отхвърляне на заявлението или офертата му и основанията за всяко решение да не се възлага договор, за който е било публикувано обявление за концесия, или за започване на процедурата наново.*

Освен това по искане на заинтересованата страна възлагащият орган или възложителят, по най-бързия възможен начин и във всички случаи не по-късно от 15 дни след получаване на писмено искане, уведомява оферентите, които са направили допустима оферта, за характеристиките и относителните предимства на избраната оферта.

2. *Възлагащият орган или възложителят може обаче да откаже достъп до определена информация по параграф 1, свързана с договора, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с общественения интерес, би увредило законните търговски интереси на публични или частни икономически оператори или би накърнило лоялната конкуренция между тях.*

Член 41

Критерии за възлагане

1. Концесиите се възлагат въз основа на обективни критерии, които *зачитат* принципите, *посочени в член 3*, и гарантират, че офертите се оценяват в условията на реална конкуренция *с цел* набелязването на общите икономически предимства за възлагащия орган или възложителя.
2. Критериите за възлагане трябва да са свързани с предмета на концесията и да не дават неограничена свобода на избор на възлагащия орган или възложителя. *Те могат да включват*, наред с другото, *екологични и социални критерии или критерии, свързани с иновациите.*

Тези критерии ■ са съпътствани от изисквания, позволяващи реална проверка на представената от оферентите информация. ■

Възлагащият орган или възложителят проверява дали оферентите изпълняват правилно критериите за възлагане.

3. Възлагащият орган или възложителят **изброява** критериите по значението им в низходящ ред.

Независимо от разпоредбите по първа алинея, когато възлагащият орган или възложителят получи оферта, предлагаща новаторско решение с изключително високо равнище на функционално изпълнение, което добросъвестен възлагащ орган или възложител не би могъл да предвиди, по изключение възлагащият орган или възложителят може да измени поредността на критериите по значение за възлагане, за да вземе предвид това новаторско решение. В такъв случай възлагащият орган или възложителят уведомява всички оференти за изменението на поредността на критериите по значение и отправя нова покана за представяне на оферти при спазване на минималните срокове, посочени в член 39, параграф 4. Когато критериите за възлагане са публикувани едновременно с обявлението за концесията, възлагащият орган или възложителят публикува ново обявление за концесия при спазване на минималните срокове, посочени в член 39, параграф 3.

Изменението на поредността на критериите по значение не трябва да води до дискриминация.

ДЯЛ III

Правила за изпълнение на концесиите

Член 42

Възлагане на подизпълнители

1. *Компетентните национални органи осигуряват спазването на задълженията по член 30, параграф 3 от страна на подизпълнителите чрез подходящи действия, като действат в рамките на своята отговорност и компетентност.*
2. В документите за концесията възлагащият орган или възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да поиска оферентът *или кандидатът* да посочи в офертата си дела от *концесията*, за който възнамерява да използва трети лица подизпълнители, както и всички предложени подизпълнители. *Настоящият параграф* не засяга въпроса за отговорността на *основния концесионер*.

3. *При концесии за строителство и по отношение на услуги, които се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възлагащия орган или на възложителя, след възлагането на концесията и най-късно при започването на изпълнението на концесията възлагащият орган или възложителят изисква от концесионера да му посочи името, данните за контакт и представителите на своите подизпълнители, участващи в това строителство или услуги, когато те са известни към този момент. Възлагащият орган или възложителят изисква от концесионера да го уведомява за всякакви промени в тази информация в хода на изпълнението на концесията, както и да му предоставя изискваната информация за всички нови подизпълнители, които се включват на по-късен етап в строителството или предоставянето на услугите.*

Независимо от първа алинея държавите членки могат да наложат пряко на концесионера задължението да предоставя необходимата информация.

Първа и втора алинея не се прилагат за доставчиците.

Възлагащите органи и възложителите могат, по собствена инициатива или по искане на съответната държава членка, да разширят прилагането на задълженията, предвидени в първа алинея, например към:

- а) концесии за услуги, различни от тези за услуги, които се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възлагащия орган или на възложителите или на доставчици, участващи в концесии за строителство или услуги;*
- б) подизпълнители на подизпълнители на концесионера или още по-надолу по веригата от подизпълнители.*

4. *За да се избегнат нарушения на задълженията по член 30, параграф 3, могат да се предприемат подходящи мерки, например:*

- а) когато националното право на държава членка предвижда механизъм за обща отговорност между подизпълнителите и концесионера, държавата членка прави необходимото съответните правила да се прилагат при спазване на условията по член 30, параграф 3;*

б) възлагащите органи и възложителите могат, по собствена инициатива или по искане на държавите членки, да проверят дали има основания за изключване на подизпълнители в съответствие с член 38, параграфи 4—10. В такъв случай възлагащият орган или възложителят изисква от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има задължителни основания за изключване. Възлагащият орган или възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да изиска от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има незадължителни основания за изключване.

5. Държавите членки могат да предвидят по-строги правила за отговорност в националното си право.

6. *Държавите членки, които решат да въведат мерките по параграфи 1 и 3, уточняват условията за прилагане на тези мерки със закони, подзаконови или административни разпоредби в съответствие с правото на Съюза. При това държавите членки могат да ограничат приложимостта им, например по отношение на определени видове договори, определени категории възлагащи органи, възложители или икономически оператори или определени суми.*

Член 43

Изменение на договорите през техния срок на изпълнение

1. Договорите за концесия могат да бъдат изменяни без нова процедура за възлагане на концесия в съответствие с настоящата директива в следните случаи:
- а) *когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация за концесията чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане, които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. Те не предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на концесията;*

- б) за допълнителни строителство или услуги от първоначалния концесионер, които са станали необходими и не са включени в първоначалната концесия, когато смяната на концесионера:*
- i) не може да се извърши поради икономически или технически причини като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или инсталации, възложени с първоначалната концесия; и*
 - ii) би предизвикала значително неудобство или съществено дублиране на разходите на възлагащия орган или възложителя.*

Независимо от това, за концесии, възложени от възлагащия орган с цел извършването на дейност, различна от посочените в приложение II, евентуалното увеличение на цената не може да превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната концесия. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

- в) когато са изпълнени всички условия по-долу:*
- i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагащ орган или възложител не би могъл да предвиди;*

- ii) *изменението не променя цялостния характер на концесията;*
 - iii) *за концесии, възложени от възлагащия орган за целите на дейност, различна от посочените в приложение II, увеличението на стойността не превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната концесия. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива.*
- г) *когато нов концесионер заменя концесионера, на който възлагащият орган или възложителят първоначално е възложил концесията, вследствие на:*
 - i) *недвусмислена клауза за преразглеждане или опция в съответствие с буква а) ;*

- ii) *цялостно или частично встъпване в положението на първоначалния концесионер след корпоративно реструктуриране, включително поглъщания, сливания, придобивания или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който отговаря на първоначално установените критерии за качествен подбор, при условие че това не води до други съществени изменения на договора и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или*
- iii) *когато възлагащият орган или възложителят сам поема задълженията на основния концесионер по отношение на неговите подизпълнители, ако тази възможност е предвидена в националното законодателство;*
- д) *когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 4.*

Възлагащите органи или възложителите, които са изменили дадена концесия в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в Официален вестник на Европейския съюз. Това обявление трябва да съдържа информацията, посочена в приложение XI, и се публикува в съответствие с член 33.

2. *В допълнение и без да е необходима проверка дали са спазени условията по параграф 4, букви а) — г), договорите за концесия могат да бъдат изменени, без да е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на концесия в съответствие с настоящата директива, когато стойността на изменението е едновременно под следните две стойности:*

- i) *прага по член 8 и*
- ii) *10 % от стойността на първоначалната концесия.*

Изменението обаче не може да променя цялостния характер на концесията. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на нетната обща стойност на последователните изменения.

3. *За целите на изчисляването на стойността по параграф 2 и параграф 1, букви б и в), когато договорът за концесията съдържа клауза за индексация, за референтна стойност служи актуализираната стойност. Ако договорът за концесията не съдържа клауза за индексация, актуализираната стойност се изчислява въз основа на средната инфлация в държавата членка на възлагащия орган или възложителя.*
4. *Изменението на договор за концесия в рамките на неговия срок на изпълнение се счита за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато прави концесията съществено различна по характер от първоначално възложената. При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:*
 - а) *изменението въвежда условия, които, ако бяха част от първоначалната процедура за възлагане на концесия, биха позволили допускането на кандидати, различни от първоначално избраните, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата, или биха привлекли към участие в процедурата за възлагане на концесията допълнителни кандидати;*

- б) изменението променя икономическия баланс на концесията в полза на концесионера по начин, който не е бил предвиден в първоначалната концесия;*
 - в) изменението значително разширява обхвата на концесията;*
 - г) когато нов концесионер заменя концесионера, на когото възлагащият орган или възложителят първоначално е възложил концесията, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).*
5. *За изменения на разпоредбите на договора на концесията по време на срока на изпълнение, различни от предвидените в параграфи 1 и 2, е необходима нова процедура за възлагане на концесия в съответствие с настоящата директива.*

Член 44

Прекратяване на договорите за концесия

Държавите членки осигуряват на възлагащите органи **и възложителите** възможността при условията, определени от приложимото национално право, да прекратяват договор за концесия по време на неговия срок, ако е изпълнено едно или повече от следните условия:

■

- а) концесията е изменена по начин, който налага провеждането на нова процедура за възлагане на концесия съгласно изискванията на член 43;*
- б) по време на възлагането на концесията концесионерът се е намирал в едно от положенията по член 38, параграф 4 и следователно е трябвало да бъде изключен от процедурата за възлагане на концесия;*

- в) Съдът на Европейския съюз е определил в производство по член 258 *ДФЕС*, че държава членка не е изпълнила задълженията си, произтичащи от Договорите, тъй като възлагащ орган или възложител от тази държава членка е възложил съответната концесия, без да изпълни задълженията си, произтичащи от Договорите и от настоящата директива.

Член 45 **Мониторинг и докладване**

1. *С цел осигуряване на правилно и ефикасно изпълнение държавите членки гарантират, че най-малко посочените в настоящия член задачи се изпълняват от един или повече органи, ведомства или структури. Те посочват на Комисията всички органи, ведомства или структури, компетентни за изпълнението на тези задачи.*
2. *Държавите членки осигуряват мониторинг на прилагането на правилата за възлагане на концесия. Когато органите или структурите за мониторинг констатираат конкретни нарушения като измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности, или системни проблеми, те трябва да разполагат с правомощията да съобщават за тези нарушения или проблеми на националните одитни органи, съдилища или юрисдикции или други подходящи органи или структури като омбудсмана, националните парламенти или комисиите към тях.*

3. *Резултатите от дейността по мониторинга съгласно параграф 2 се оповестяват публично чрез подходящи средства за информация.*

Комисията може, най-много на всеки три години, да изисква от държавите членки да представят доклад от мониторинга, в който да се прави преглед на най-често срещаните причини за неправилно прилагане на правилата за възлагане на концесия, включително за евентуалните структурни или повтарящи се проблеми при прилагането на правилата, включително за възможните случаи на измама и друго неправомерно поведение.

4. *Държавите членки гарантират, че информацията и насоките относно тълкуването и прилагането на правото на Съюза в сферата на възлагането на концесии се предоставят безплатно, за да се подпомогнат възлагащите органи, възложителите и икономическите оператори при правилното прилагане на правилата на Съюза.*

ДЯЛ IV

ИЗМЕНЕНИЯ НА ДИРЕКТИВИ 89/665/ЕИО И 92/13/ЕИО

Член 46

Изменения на Директива 89/665/ЕИО

Директива 89/665/ЕИО се изменя, както следва:

- 1) В член 1 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Настоящата директива се прилага за поръчките, посочени в Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁺*, освен ако тези поръчки не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 и 37 от същата директива.

Настоящата директива се прилага също така за концесии, възложени от възлагащи органи, посочени в Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета^{++**}, освен ако тези концесии не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 10, 11, 12, 17 и 25 от същата директива.

*

ОВ: моля да попълните номер и дата на директивата PE-CONS 74/13 и да допълните бележката под линия +, която ще бъде вмъкната в изменения акт.

**

ОВ: моля да попълните номер и дата на настоящата директива и да допълните бележката под линия ++, която ще бъде вмъкната в изменения акт .

Поръчки по смисъла на настоящата директива включват обществени поръчки, рамкови споразумения, концесии за строителство и услуги и динамични системи за покупка.

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на обществените поръчки, попадащи в обхвата на Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*, решенията, взети от възлагащите органи, могат да бъдат ефективно преразглеждани, и по-специално колкото е възможно най-бързо в съответствие с условията, посочени в членове 2—2е от настоящата директива, на основание, че тези решения са в нарушение на правото на Съюза в областта на обществените поръчки или националните разпоредби, транспониращи това право

⁺ Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от ... за обществените поръчки (ОВ L...)

⁺⁺ Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от ... за възлагането на договори за концесия (ОВ L ...).“.

2) В член 2а параграф 2 се изменя, както следва:

а) първа алинея се заменя със следното:

„Договор не може да бъде сключен след решението за възлагане на обществена поръчка, попадаща в обхвата на Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*, преди изтичането на срок от най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на съответните оференти и кандидати, когато се използват факс или електронни средства или — когато се използват други средства за комуникация — преди изтичането на срок от най-малко 15 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на заинтересованите участници и кандидати, или най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата на получаване на решението за възлагане на поръчката.“;

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

- б) в четвърта алинея първо тире се заменя със следното:
„— обобщение на съответните причини съгласно член 55, параграф 2 от Директива .../.../ЕС**“, при спазване на член 55, параграф 3 от същата директива, или в член 40, параграф 1, втора алинея от Директива .../.../ЕС*, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива, и“.

3) Член 2б се изменя, както следва:

- а) в първа алинея:

- i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако Директива .../.../ЕС** или, *когато е приложимо*, Директива .../.../ЕС*, не изисква предварително публикуване на обявление за обществена поръчка в *Официален вестник на Европейския съюз*;“

- ii) буква в) се заменя със следното:

„в) по отношение на поръчки, основани на рамково споразумение, както е предвидено в член 33 от Директива .../.../ЕС** и — в случай на конкретна поръчка, основана на динамична система за покупки, както е предвидено в член 34 от същата директива.“;

- б) във втора алинея първо и второ тире се заменят със следното:

„— е нарушен член 33, параграф 4, буква в) или член 34, параграф 6 от Директива .../.../ЕС**; и

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

— прогнозната стойност на поръчката се определя като равна или надвишаваща праговете, предвидени в член 4 от Директива .../.../ЕС**“.

4) В член 2в думите „Директива 2004/18/ЕО“ се заменят с думите „Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*“

5) Член 2г се изменя, както следва:

а) в параграф 1:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако възлагащият орган е възложил обществена поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка в *Официален вестник на Европейския съюз*, без това да е допустимо съгласно Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*“;

ii) в буква б) думите „Директива 2004/18/ЕО“ се заменят с думите „Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*“.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

б) в параграф 4 първо тире се заменя със следното:

„— възлагащият орган смята, че възлагането на обществена поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка или концесия в *Официален вестник на Европейския съюз* е допустимо съгласно Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС**“;

в) в параграф 5 първо тире се заменя със следното:

„— възлагащият орган смята, че възлагането на обществена поръчка е в съответствие с член 33, параграф 4, буква в) или с член 34, параграф 6 от Директива .../.../ЕС**“;

** ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

6) В член 2е, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

а) преди изтичането на най-малко 30 календарни дни, считано от
деня, следващ датата, на която:

- възлагащият орган е публикувал обявление за възлагане съгласно членове 50 и 51 от Директива .../.../ЕС** или съгласно членове 31 и 32 от Директива .../.../ЕС*, при условие че обявлението съдържа обосновка за решението на възлагащия орган да възложи обществената поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка в *Официален вестник на Европейския съюз*, или
- възлагащият орган е уведомил съответните оференти и кандидати за сключването на договора, при условие че тази информация съдържа обобщение на съответните съображения, както е посочено в член 55, параграф 2 от Директива .../.../ЕС**, при спазване на член 55, параграф 3 от същата директива, или в член 40, параграф 1, втора алинея от Директива .../.../ЕС*, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива. Тази възможност се прилага и в случаите, посочени в член 2б, първа алинея, буква в) от настоящата директива.“;

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONs 74/13.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

7) В член 3 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията може да приложи процедурата, предвидена в параграфи 2—5, когато преди сключване на договора смята, че е извършено тежко нарушение на правото на Съюза в областта на обществените поръчки в хода на процедура по възлагане на обществена поръчка, попадаща в обхвата на Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*.“

Член 47

Изменения на Директива 92/13/ЕИО

Директива 92/13/ЕИО се изменя, както следва:

1) В член 1 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Настоящата директива се прилага за поръчките, посочени в Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от^{***}, освен ако тези поръчки не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 18 — 24, 27 — 30, 34 или 55 от същата директива.

** ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 74/13.

* ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

*** ОВ: моля да попълните номер и дата на директивата PE-CONS 75/13 и да допълните бележката под линия +, която ще бъде вмъкната в изменения акт.

Поръчките по смисъла на настоящата директива включват обществени поръчки за доставки, строителство и услуги, концесии за строителство и услуги, рамкови споразумения и динамични системи за покупки.

Настоящата директива се прилага също така за концесии, възложени от възложители, посочени в Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁺⁺, освен ако тези поръчки не са изключени от обхвата на директивата в съответствие с членове 10, 12, 13, 14, 16, 17 и 25 от същата директива.

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на поръчките, попадащи в обхвата на Директива .../.../ЕС^{***} или Директива .../.../ЕС^{**}, решенията, взети от възложителите, могат да бъдат ефективно преразглеждани, и по-специално колкото е възможно най-бързо в съответствие с условията, посочени в членове 2—2е от настоящата директива, на основание, че тези решения са в нарушение на правото на Съюза в областта на обществените поръчки или националните разпоредби, транспониращи това право.

⁺ Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от ... относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L ...)

⁺⁺ Директива .../.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от ... за възлагането на договори за концесия (ОВ L ...)“;

2) В член 2а параграф 2 се изменя, както следва:

а) първа алинея се заменя със следното:

„Договор не може да бъде сключен след решението за възлагане на обществена поръчка, попадаща в обхвата на Директива .../.../ЕС^{***} или Директива .../.../ЕС^{*}, преди изтичането на срок от най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на съответните оференти и кандидати, когато се използват факс или електронни средства или — когато се

*

ОВ: моля да попълните номер и дата на настоящата директива и да допълните бележката под линия ++, която ще бъде вмъкната в изменения акт.

*** ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

**

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

използват други средства за комуникация — преди изтичането на срок от най-малко 15 календарни дни, считано от деня след датата, на която решението за възлагане на поръчката е изпратено на заинтересованите участници и кандидати, или най-малко 10 календарни дни, считано от деня след датата на получаване на решението за възлагане на поръчката.“;

б) в четвърта алинея първото тире се заменя със следното:

„— обобщение на съответните причини съгласно член 75, параграф 2 от Директива .../.../ЕС** , при спазване на член 75, параграф 3 от същата директива, или член 40, параграф 1, втора алинея от Директива .../.../ЕС* , при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива, и“;

3) В член 2б се изменя, както следва:

а) в първа алинея:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако Директива .../.../ЕС** или, *когато е приложимо*, Директива .../.../ЕС* не изисква предварително публикуване на обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*;“

ii) буква в) се заменя със следното:

„в) в случай на конкретна поръчка, основана на динамична система за покупки, както е предвидено в член 52 от Директива .../.../ЕС** .“

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

б) във втора алинея първо и второ тире се заменят със следното:

— е нарушен член 52, параграф 6 от Директива .../.../ЕС^{**}, и

— прогнозната стойност на поръчката се определя като равностойна или надвишаваща праговете, предвидени в член 15 от Директива .../.../ЕС^{**}.

4) В член 2в думите „Директива 2004/17/ЕО“ се заменят с думите „Директива .../.../ЕС^{**} или Директива .../.../ЕС^{**}“.

^{**} ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

^{*} ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

5) Член 2г се изменя, както следва:

а) в параграф 1

i) буква а) се заменя със следното:

„а) ако възлагащият орган е възложил поръчка без предварително публикуване на обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*, без това да е допустимо съгласно Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*“;

ii) в буква б) думите „Директива 2004/17/ЕО“ се заменят с думите „Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*“.

б) в параграф 4 първото тире се заменя със следното:

„— възложителят смята, че възлагането на поръчка без предварително публикуване на обявление в *Официален вестник на Европейския съюз* е допустимо съгласно Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*“;

в) в параграф 5 първо тире се заменя със следното:

„— възложителят смята, че възлагането на обществената поръчка е в съответствие с член 52, параграф 6 от Директива .../.../ЕС**“.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

6) В член 2е, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) преди изтичането на най-малко 30 календарни дни, считано от

деня, следващ датата, на която:

— възложителят е публикувал обявление за възлагане на обществена поръчка съгласно членове 70 и 71 от Директива .../.../ЕС** или съгласно членове 31 и 32 от Директива .../.../ЕС*, при условие че обявлението съдържа обосновка на решението на възложителя да възложи поръчката без предварително публикуване на обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*, или

— възложителят е уведомил съответните оференти и кандидати за сключването на договора, при условие че тази информация съдържа обобщение на съответните съображения съгласно член 75, параграф 2 от Директива .../.../ЕС**, при спазване на член 75, параграф 3 от същата директива, или в член 40, параграф 1, втора алинея от Директива .../.../ЕС*, при спазване на член 40, параграф 2 от същата директива. Тази възможност се прилага и в случаите, посочени в член 2б, първа алинея, буква в) от настоящата директива;“;

7) В член 8 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията може да използва процедурата, предвидена в параграфи 2—5, когато преди сключване на договор смята, че е извършено тежко нарушение на правото на Общността в областта на обществените поръчки в хода на процедура по възлагане на поръчка, попадаща в обхвата на Директива .../.../ЕС** или Директива .../.../ЕС*, или във връзка с член 26, параграф 1, буква а) от Директива .../.../ЕС** за възложители, за които се прилага тази разпоредба“.

**

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

*

ОВ: моля да попълните номера на настоящата директива.

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 48

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.
2. Правомощието да приема делегираните актове, посочено в член 7, параграф 3, член 9, параграф 4, член 27, параграф 2 и член 30, параграф 4, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от ...^{*}
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 7, параграф 3, член 9, параграф 4, член 27, параграф 2 и член 30, параграф 4, може да бъдат оттеглени по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратяват посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

^{*} ОВ: моля да попълните датата на влизане в сила на настоящата директива.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 7, параграф 3, член 9, параграф 4, член 27, параграф 2 и член 30, параграф 4, влиза в сила влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 49
Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 48, параграф 5. В такъв случай Комисията незабавно отменя акта след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 50
Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за **обществени поръчки**, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета¹. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия член се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 51
Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, **до ...***. Те незабавно съобщават Комисията текста на тези разпоредби.

¹ Решение 71/306/ЕИО на Съвета от 26 юли 1971 г. за създаване на Консултативен комитет за обществени поръчки за строителни работи (ОВ L 185, 16.8.1971 г. стр. 15).

* ОВ: моля да попълните датата- 24 месеца след влизането в сила на настоящата директива.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 52

Преходни разпоредби

Позоваванията на член 1, параграф 3, букви а) и б) от Директива 2004/17/ЕО, на член 1, параграфи 3 и 4 и дял III от Директива 2004/18/ЕО се тълкуват като позовавания на настоящата директива.

Член 53
Мониторинг и докладване

Комисията извършва преглед на икономическо последици върху вътрешния пазар, по-специално с оглед на фактори като трансграничното възлагане на договори и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете, установени в член 8, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до Равнището на праговете се разглежда при преговорите в рамките на СДП, като се взема предвид въздействието на инфлацията и разходите за сделките. Когато това е възможно и целесъобразно, Комисията разглежда възможността да предложи увеличение на праговете стойности, приложими съгласно СДП, по време на следващия кръг преговори.*

В случай на промяна на приложимите прагови стойности по СДП, когато е целесъобразно, след доклада се изготвя законодателно предложение за промяна на праговете, предвидени в настоящата директива.

Комисията прави оценка и на икономическите последици върху вътрешния пазар на изключенията по член 12, като взема предвид специфичните структури в сектора на водоснабдяването, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до*

* ОВ: моля да попълните датата- 60 месеца след влизането в сила на настоящата директива.

Комисията прави преглед на действието на настоящата директива и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до...^{} и на всеки пет години след това въз основа на информацията, предоставена от държавите членки в съответствие с член 45, параграф 3.*

Комисията предоставя публичен достъп до резултатите от прегледите, извършени в съответствие с четвърта алинея.

*Член 54
Влизане в сила*

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящата директива не се прилага за възлагането на концесии, процедурите за които са проведени или които са възложени преди ...^{**}.

*Член 55
Адресати*

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в

*За Европейския парламент
Председател*

*За Съвета
Председател*

^{*}

ОВ: моля да попълните датата- 7 години след влизането в сила на настоящата директива.

^{**}

ОВ: моля да попълните датата на *влизане в сила на настоящата директива*.

Приложение I

СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 5, ТОЧКА 7¹

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾

**Код по
CPV**

РАЗДЕЛ E СТРОИТЕЛСТВО

Подразделение Група Клас Предмет Бележки

45 Строителство Това подразделение включва: 45000000

изграждане на нови сгради и съоръжения,
реконструкция и общи ремонтни работи

45.1 Подготовка на строителната площадка 45100000

45.11 Работи по Този клас включва: 45110000
събаряне и
разчистване — разрушаване на сгради и други
на сгради; конструкции;
земни работи — разчистване на строителни
площадки;

— земни работи: изкопни работи,
отстраняване на замърсен пласт от
почвата, изравняване и нивелиране на
строителни площадки, работи по
изкопаване на канавки, почистване от
камъни, взривни работи и др.;

— работи по подготовка на участъци за
добив;

—

— отстраняване на наноси и друга
подготовка на участъци за добив.

Този клас включва също:

— отводняване на строителна площадка;

— пресушаване на селскостопански земи
и гори.

¹ В случай на разминаване при тълкуването между CPV и NACE, се прилага номенклатурата по CPV.

45.22	Покривни и	Този клас включва:	45261000
	хидроизолац		
	ионни	— строителни и монтажни работи на	
	работи	покривни конструкции;	
		— работи по изпълнение на покривни	
		покрития;	
		— хидроизолационни работи.	
45.23	Строителни	Този клас включва:	45212212
	и монтажни		и DA03
	работи на	— строителни и монтажни работи на	
	магистрала,	магистрала, улици, пътища, други	45230000
	пътища,	транспортни и пешеходни трасета;	
	самолетни		с
	писти и	— строителство на релсови пътища;	изключе
	спортни		ние на:
	терени	— строителство на самолетни писти;	
		—	
		— строителни работи, но не сгради, на	45231000
		стадиони, плувни басейни, спортни	
		площадки, тенис кортове, голф игрища и -	
		други спортни съоръжения;	45232000
		— работи по маркировка на пътни -	
		настилки и паркинги.	45234115
		Този клас изключва:	
		— предварителни земни работи, вж. 45.11.	

45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	Този клас включва: — строителни и монтажни работи на: — водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхтклубове), шлюзове и др.; — язовири и диги; — драгажни работи; — строителни и монтажни работи под вода.	45240000
45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	Този клас включва: — строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; — фундиране, включително укрепване чрез пилоти; — строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; — монтажни работи на стоманени елементи — чуждо производство; — изливане на стоманобетон; — зидарски работи; — монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; — изграждане на комини и промишлени пещи. Този клас изключва: — даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32;	45250000 45262000

45.3	Строителни и монтажни работи на инсталации	45300000
45.31	Строителни работи на електрически и инсталации	Този клас включва: 45213316
	и монтажни работи на електрически и инсталации	45310000
	— електрически инсталации и електрически уредби;	С изключе ние на:
	— системи за телекомуникация;	-
	— системи за електрическо отопление;	45316000
	— антени за жилищни сгради;	
	— пожароизвестителни системи;	
	— сигнално-охранителни системи;	
	— асансьори и ескалатори;	
	— гръмоотводи и др.	
45.32	Изоляционни работи	Този клас включва: 45320000
	— инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации.	
	Този клас изключва:	
	— хидроизолация, вж. 45.22.	

45.33 Водопроводни работи Този клас включва: 45330000

— инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на:

— водоснабдителни и канализационни инсталации;

— газови инсталации;

— отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи;

— разпръсквателни системи.

Този клас изключва:

— монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.

45.34 Строителни и монтажни работи на други инсталации Този клас включва: 45234115

— монтажни работи на осветителни и 45316000
сигнализационни системи за пътища,
железопътни линии, летища и 45340000
пристанища;

— монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.

45.4	Довършител ни строителни работи	45400000
45.41	Работи по Този клас включва: полагане на мазилки — полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
45.42	Монтаж Този клас включва: надовършит елни — монтажни работи на врати, прозорци, елементи дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; — довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: — полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	45420000

45.43 Работи по Този клас включва: 45430000
полагане на
подови — работи по полагане в сгради или в
настилки и други строителни съоръжения на:
стенни
облицовки

— керамични, бетонни или каменни
подови настилки и стенни облицовки;

— паркет и други дървени подови
покрития, мокети и балатуми;

— включително гумени или пластмасови;

— мозаечни, мраморни, гранитни или
плочести подови настилки или стенни
облицовки;

— тапети.

45.44 Работи по Този клас включва: 45440000
боядисване
и — вътрешно и външно боядисване на
стъклопоста сгради;
вяне

— работи по боядисване на други
строителни съоръжения;

— работи по стъклопоставяне, огледала и
др.

Този клас изключва:

— поставяне на прозорци, вж. 45.42.

45.45	Други довършител ни строителни работи	Този клас включва: — монтаж на частни плувни басейни; — паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; — други довършителни строителни работи. Този клас изключва: — вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70.	45212212 и DA04 45450000
45.5	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване, с оператор		45500000
45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване, с оператор	Този клас изключва: — даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32.	45500000

(1) Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

I

Приложение II

ДЕЙНОСТИ, УПРАЖНЯВАНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ ПО ЧЛЕН 7

Разпоредбите на настоящата директива, уреждащи концесиите, възложени от възложители, се прилагат към следните дейности:

1. По отношение на газ и топлинна енергия:
 - а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;
 - б) снабдяване на такива фиксирани мрежи с газ или топлинна енергия.

Снабдяването от възложител, посочен в член 7, параграф **1, букви б) и в)**, с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

- i) производството на газ или топлинна енергия от възложителя е неизбежна последица от извършването на дейност, различна от посочените в настоящия параграф или в параграфи 2 и 3 от настоящото приложение;

- ii) снабдяването на обществената мрежа цели само икономическата експлоатация на такова производство и не възлиза на повече от 20 % от оборота на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

За целите на настоящата директива „снабдяването“ включва генерирането/производството, търговията на едро и търговията на дребно с газ. Производството на газ под формата на добив обаче попада в обхвата на параграф 4 от настоящото приложение.

2. По отношение на електроенергията:

- а) предоставянето или експлоатацията на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;
- б) снабдяването с електроенергия на такива фиксирани мрежи.

За целите на настоящата директива снабдяване с електроенергия включва генериране/ производство, търговия на едро ***и търговия на дребно*** с електроенергия.

Снабдяването с електроенергия на мрежи за обществени услуги от възложител, посочен в член 7, параграф 1, ***букви б) и в)***, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

- а) производството на електроенергия от възложителя се осъществява поради това, че потреблението ѝ е необходимо за извършването на дейност, различна от посочените в настоящия параграф или в параграфи 1 и 3 от настоящото приложение;
- б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на възложителя и не е надвишило 30 % от съвкупното производство на енергия на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

I

- 3. Дейности във връзка с предоставяне или експлоатиране на мрежи за обществени услуги в областта на железопътния транспорт, автоматизирания транспортни системи, трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт или въжените линии.

По отношение на транспортните услуги се счита, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган на държава членка, като например условията относно обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да е наличен, или честотата на услугата.

4. Дейности, свързани с експлоатацията на географски район с цел осигуряване на летища и морски или вътрешни пристанища или други терминали на превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища.
5. Дейности, свързани с предоставяне на:
 - а) пощенски услуги;
 - б) услуги, различни от пощенски услуги, при условие че тези услуги се предоставят от субект, който предоставя също пощенски услуги по смисъла на втора алинея, подточка ii) от настоящия параграф, и ако условията, посочени в член 34, параграф 1 от Директива .../.../ЕС*, не са изпълнени по отношение на услугите, попадащи в обхвата на втора алинея, подточка ii).

За целите на настоящата директива и без да се засяга Директива 97/67/ЕО:

- i) „пощенска пратка“ е адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от теглото. Освен кореспондентските пратки, тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото;

*

ОВ: моля да попълните номера на директивата в PE-CONS 75/13.

ii) „пощенски услуги“ са услуги, които се състоят в събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенски пратки. Това включва както услугите, попадащи в обхвата на универсалната услуга, установена в съответствие с Директива 97/67/ЕО, така и тези извън нейния обхват;

iii) „други услуги, различни от пощенски услуги“ са услуги, предоставяни в следните области:

— услуги за обслужване на поща (както услугите, които предхождат, така и услугите, които следват изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);

■

— услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква а), като пряка кореспонденция без означен адрес.

■

6. Дейности, свързани с експлоатация на географски район с цел:

а) добив на нефт или газ;

б) проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

Приложение III

СПИСЪК НА ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФ 2, БУКВА б)

Права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и чието предоставяне се е основавало на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на настоящата директива. По-долу са изброени процедури, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност, за издаване на разрешения въз основа на други законодателни актове на Съюза, които не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на настоящата директива:

- а) издаване на разрешение за експлоатация на съоръжения за природен газ в съответствие с процедурите, предвидени в член 4 от Директива **2009/73/ЕО**;
- б) разрешение или покана за подаване на оферта за изграждане на нови мощности за производство на електроенергия в съответствие с **Директива 2009/72/ЕО**;

- в) издаване на разрешения по реда на член 9 от Директива 97/67/ЕО във връзка с пощенска услуга, която не е или не следва да е резервирана;
- г) процедура за издаване на разрешение за извършване на дейност, включваща експлоатация на въглеводороди, в съответствие с Директива 94/22/ЕО;
- д) обществени поръчки за услуги по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007 **за предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз с автобусен, трамваен, железопътен транспорт или метро**, възложени въз основа на конкурентна тръжна процедура по реда на член 5, параграф 3, **при условие че срокът на обществените поръчки е съобразен с член 4, параграф 3 или параграф 4 от същия регламент.**

Приложение IV

УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 19

Описание	Код по CPV
79611000-0; 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9; 85143000-3, 98133100-5, 98133000-4 и 98200000-5 и 98500000-8 [Частни домакинства с нает персонал] и 98513000-2 до 98514000-9 [Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, Услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, Услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, Услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, Услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства и Услуги, предоставени от лица, заети в домакинства],	Услуги, свързани със здравеопазване, социални <i>и подобни</i> дейности

85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 [Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване], 75121000-0, 75122000- 7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно- тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92342200-2; от 92360000-2 до 92700000-8; 79950000-8 [Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси], 79951000-5 [Услуги по организиране на семинари], 79952000-2 [Услуги, свързани с организирането на събития], 79952100-3 [Услуги по организиране на културни събития], 79953000-9 [Услуги по организиране на фестивали], 79954000-6 [Услуги по организиране на празници], 79955000-3 [Услуги по организиране на модни ревюта], 79956000-0 [Услуги по организиране на панаири и изложби]	Административни, социални, образователни, здравни услуги и услуги в областта на културата
--	---

75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3	<i>Други обществени, социални и персонални услуги, включително услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки асоциации и други членски организации.</i>
98131000-0	Религиозни услуги
55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 [55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна]. 55520000-1 Услуги на заведения за приготвяне и доставяне на храна, 55522000-5 Приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия, 55523000-2 Приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции, 55524000-9 Приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети 55510000-8 Услуги на столове, 55511000-5 Услуги на столове и бюфети, предлагащи обслужване на ограничен кръг клиенти, свързани предимно професионално, 55512000-2 Услуги по управление на столове, 55523100-3 Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети	<i>Хотелиерски и ресторантьорски услуги</i>

-
- 21 Тези услуги не са включени в обхвата на настоящата директива, когато са организирани като нестопански услуги от общ интерес. Държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги като услуги от общ икономически интерес или като нестопански услуги от общ интерес.

79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	<i>Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 10, параграф 8, буква г)</i>
75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 до 75131000-3	<i>Други административни услуги и услуги на държавното управление</i>
75200000-8 до 75231000-4	<i>Услуги на държавното управление за обществото като цяло</i>
75231210-9 до 75231230-5; 75240000-0 до 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	<i>Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 10, параграф 8, буква ж)</i>
79700000-1 до 79721000-4 [Детективски и охранителни услуги, Услуги по безопасност, Услуги чрез сигнално-охранителни системи, Охранителни услуги, Услуги по наблюдение, Услуги по издирване, Услуги по издирване на бегълци, Услуги по патрулиране, Услуги по издаване на служебни пропуски, Услуги по провеждане на разследване и Услуги, свързани с частни разследвания] 79722000-1[Услуги по графология], 79723000-8 [Услуги, свързани с анализа на отпадъци]	<i>Детективски и охранителни услуги</i>

64000000-6 [Услуги на пощата и далекосъобщенията], 64100000-7 [Услуги на националната поща, куриерски услуги], 64110000-0 [Услуги на националната поща], 64111000-7 [Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания], 64112000-4 [Пощенски услуги, свързани с писма], 64113000-1 [Пощенски услуги, свързани с колетни пратки], 64114000-8 [Пощенски услуги на гише], 64115000-5 [Наемане на пощенски кутии], 64116000-2 [Услуги, свързани с пощенски пратки „до поискване“], 64122000-7 [Вътрешноведомствени куриерски услуги]	Пощенски услуги
--	-------------------------------

<i>50116510-9 [Услуги по монтаж на автомобилни гуми], 71550000-8 [Ковашки услуги]</i>	<i>Други услуги за населението</i>
<i>98900000-2 [Услуги на екстериториални организации и служби] и 98910000-5 [Специфични услуги от международни организации и служби]</i>	<i>Международни услуги</i>

Приложение V

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 31

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
3. Ако заявленията трябва да съдържат оферти — адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен пряк безплатен достъп до документите за **концесията**. *Когато в случаите по член 34, параграф 1, втора алинея, не е налице неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за концесията.*
4. Описание на **концесията**: естество и обем на строителството, естество и обем на услугите, *мащаб или приблизителна стойност, и по възможност срок на договора*. Когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описание на вариантите.

5. Кодове по CPV. Когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
6. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на концесии за услуги; когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.

I

7. Условия за участие, включително:
 - а) когато е целесъобразно, се посочва дали концесията е предназначена за защитени предприятия или дали нейното изпълнение е ограничено в рамките на програми за създаване на защитени работни места;
 - б) когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено само за определена професия съгласно законова, подзаконова или административна разпоредба; препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - в) списък и кратко описание на критериите за подбор, *когато е приложимо*; евентуално изискуемо минимално ниво или нива на стандарти; посочване на изискуема информация (лични декларации, документация).

8. **■** Срок за подаване на заявленията *или за получаване на офертите*.
9. Критерии, които ще се прилагат при възлагането на концесията, *ако не са посочени в друга документация за концесията*.
10. Дата на изпращане на обявлението.
11. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола, и когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
12. В подходящите случаи —специални условия, приложими към изпълнението на концесията.
13. Адрес, на който се подават заявленията или офертите.
-
14. В подходящи случаи се посочват изискванията и условията, свързани с използването на електронни средства за комуникация.
15. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Съюза.
16. При концесии за строителство - указание дали концесията попада в обхвата на СДП.

Приложение VI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНЦЕСИИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ ПО ЧЛЕН 31, ПАРАГРАФ 3

1. Наименование, идентификационен номер (когато *такъв се предвижда по* националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да бъде получена допълнителна информация.
2. Когато е целесъобразно, адрес на електронна поща и интернет адрес, на които ще се предлага достъп до спецификациите и всякакви удостоверителни документи.
3. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
4. Кодове по CPV; в случай че договорът е разделен на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
5. Код по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при концесии за услуги.
6. Описание на услугите, *приблизителен мащаб или стойност*.

7. Условия за участие.
8. Когато е целесъобразно, срок(ове) за установяване на контакт с възлагащия орган или възложителя с оглед на участие.
9. Когато е целесъобразно, кратко описание на основните характеристики на процедурата по възлагане, която ще се прилага.
10. Всякаква друга информация от значение.

Приложение VII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 32

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, **и, когато е уместно**, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
3. Кодове по CPV.
4. Код по NUTS за основното място на строителството при концесии за строителство или код по NUTS за основното място на изпълнение на концесии за услуги.
5. Описание на **концесията**: естество и обхват на строителството, естество и обхват на услугите, **срок на договора**. Когато концесията е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция. Когато е целесъобразно — описание на вариантите.
6. Описание на използваната процедура по възлагане; в случай на възлагане без предварително публикуване — обосновка за това.

7. Критериите, посочени в член 41, които са били използвани за възлагане на концесия или концесии.
8. Дата на решението или решенията за възлагане на концесия.
9. Брой на офертите, постъпили за всяка възложена концесия, включително:
 - а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са малки и средни предприятия;
 - б) брой на офертите, постъпили от чужбина;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.
10. За всяка възложена концесия — име и адрес, включително код по NUTS, **и, когато е приложимо**, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, както и:
 - а) информация дали спечелилият оферент е малко или средно предприятие;
 - б) информация дали концесията е била възложена на консорциум.

11. Стойност и основни финансови условия на възложената концесия, включително:
- а) евентуални такси, цени и глоби;*
 - б) евентуални награди и плащания;*
 - в) всякакви други данни относно стойността ■ на концесията съгласно посоченото в член 8, параграф 3.*
12. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Съюза.
13. Наименование и адрес на ■ органа, отговорен за контрола и, когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост, наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
14. Дата(и) и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз*, свързани с концесията(ите), посочена(и) с обявлението.

15. Дата на изпращане на обявлението.
16. *Метод за изчисление* на прогнозната **■** стойност на концесията, *ако не е посочена в друга документация за концесията* в съответствие с член 8.
17. Всякаква друга информация от значение.

■

Приложение VIII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА КОНЦЕСИЯ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ ПО ЧЛЕН 32

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, ***и, когато е приложимо***, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да бъде получена допълнителна информация.
2. Вид възлагащ орган или възложител и основна дейност.
3. Кодове по CPV; когато договърът е разделен на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
4. ***Кратко описание на предмета на концесията.***
5. Брой на получените оферти.
6. Стойност ■ на ***спечелилата оферта***, включително такси и цени.

7. Наименование и адрес, включительно код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия(те) икономически оператор(и).
8. Всякаква друга информация от значение.

Приложение IX

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО

1. Публикуване на обявления

Обявленията по членове 31 и 32 трябва да се изпращат от възлагащите органи или възложителите до Службата за публикации на Европейския съюз и да се публикуват в съответствие със следните правила:

Обявленията по членове 31 и 32 се публикуват от Службата за публикации на Европейския съюз.

Службата за публикации на Европейския съюз дава на възлагащия орган или възложителя потвърждение съгласно **член 33, параграф 2**.

2. Формат и процедури за изпращане на обявленията по електронен път

Определените от Комисията формат и процедура за изпращане на обявленията по електронен път са достъпни на интернет адрес „<http://simap.europa.eu>“.

Приложение X

СПИСЪК НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ КОНВЕНЦИИ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 30, ПАРАГРАФ 3

Конвенция 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;

Конвенция 98 на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне;

Конвенция 29 на МОТ относно принудителния труд;

Конвенция 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд;

Конвенция 138 на МОТ относно минималната възраст за приемане на работа;

Конвенция 111 на МОТ относно дискриминацията в областта на труда и професиите;

Конвенция 100 на МОТ за равенството в заплащането;

Конвенция 182 на МОТ относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд;

Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;

Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);

Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);

Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС) и нейните 3 регионални протокола.

Приложение XI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КОНЦЕСИЯ ПРЕЗ НЕЙНИЯ СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 43

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган или възложителя, а ако е различен — на службата, от която може да бъде получена допълнителна информация.
2. Кодове по CPV.
3. Код по NUTS за основното място на строителството при ■ концесии за строителство или код по NUTS за основното място на ■ изпълнение на концесии за услуги.
4. Описание на концесията преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и ■ обем на услугите.

5. Когато е приложимо — изменение на **стойността** на концесията, включително свързано с изменението увеличаване на цени или такси.
6. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
7. Дата на решението за възлагане на концесията.
8. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код по NUTS , номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
9. Информация дали концесията е свързана с проект и/или програма, финансирана със средства на Съюза.
10. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола и, когато е целесъобразно, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименование, адрес, телефонен номер, номер на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
11. Дата(и) и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз*, свързани с договора(ите), посочен(и) в обявлението.
12. Дата на изпращане на обявлението.
13. Всякаква друга информация от значение.

■

=====